Ազգ

Azg armenian daily

27 ԱՊՐԻԼ 1999 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 75 (1820)

Նովի Սադում ավերվեց Դանուբի վերջին կամուրջը

ԲԵԼԳՐԱԴ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Անցած գիշեր ՆԱՏՕ-ի օդուժը հերթական հարվածներն է հասցրել Հարավսլավիային: Բելգրադում 8 ժամ անընդմեջ հնչել է օդային տագնապի ազդանշանը, սակայն ՀՄՀ մայրաքաղաքն այս անգամ չի ռմբակոծվել: Հարավսլավական «Տանյուգ» գործակալության հաղորդմամբ, Նովի Սադ քաղաքում ավերվել է Դանուբի վրայով անցնող վերջին կամուրջը: Ռմբակոծվել է Վալեւո քաղաքի վառելիքի պահեստը, եւ 9 հրթիռ գցվել է Հունգարիային սահմանակից Սոմբոր քաղաքի ռազմական օդանավակայանի վրա:

ՆԱՏՕ-ի արշավը հանգեցրել է էկոլոգիական աղետի

ԲԵԼԳՐԱԴ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հարավսլավիայի արտգործնախարար Յովանովիչը դիմել է ՄԱԿ-ին՝ նախազգուշացնելով, որ ՆԱՏՕ-ի արշավը տարածաշրջանում հանգեցրել է էկոլոգիական աղետի: Գլխավոր քարտուղար Կ. Անանին ուղղված ուղերձում նշվում է, թե քիմիական, դեղագործական ու նավթաքիմիական օբյեկտների ռմբակոծման հետեւանքով մթնոլորտ են նետվել վնասակար նյութեր: Ըստ BBC ռադիոկայանի, ուղերձում նշվում է, որ երբեմն ռումբերը հագեցված են լինում ուրանով, ինչը պատճառ է դառնում լեյկոզիայի առաջացմանը եւ այլ ի ծնե խեղումների, իսկ հողի վարակվածությունը պահանջում է ձգվել երկար տարիներ: Հազարավոր քաղաքացիներ արդեն բժշկական օգնություն են խնդրել:

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կազմը հայտնի է, նախագահն՝ անհայտ

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

Մայիսի 30-ի խորհրդարանական ընտրարշավի կարեւորագույն մի փուլ ավարտվեց. նախորդ ընտրական հանձնաժողովները եզրափակեցին իրենց առաքելությունը՝ ղեկանիվը հանձնելով նոր հանձնաժողովներին, որտեղ համաձայն ՀՀ Ընտրական նոր օրենսգրքի, անդամներ ունենալու իրավունքով օժտված են ԱԺ-ում խմբակցություն ունեցող կուսակցությունները՝ 30 հազար ստորագրություն ներկայացնելու պարագայում եւ խորհրդարանում չներկայացված կուսակցություններից հինգը՝ ըստ առավելագույն հավաքած ստորագրությունների: Կուսակցական այս անդամներին գումարվում են կառավարության երեք անդամները: ԱԺ խմբակցություն ունեցող բոլոր կուսակցությունները հաղթահարեցին 30 հազարի ստորագրահավաքը, այսինքն՝ ԱԻՄ-ը, Կոմկուսը, ՀՀՇ-ն, «Շամիրամը» եւ ԱԺՄ-ն հանձնաժողովում անդամներ կունենան: Ոչ խորհրդարանական կուսակցություններից, ըստ ստորագրահավաքում ունեցած հաջողությունների, ԿԸՀ-ի կողմից գրանցվեցին «Միասնությունը», «Հզոր հայրենիքը», «Օրինաց երկիրը», «Հայրենիք» դաշինքը եւ ՀՅ Դաշնակցությունը: Տասներեք թիվը, որը սնոտի պաշտամունքներում երջանկություն բերող թիվ չէ եւ զուգակցվում է սատանայի հետ, մեր ընտրական հանձնաժողովների համար դառնալու է երջանկաբեր: Կարող ենք հիշատակել նաեւ քրիստոնեական հավատալիքները, ուր հուսակ ավանդված Քրիստոսի առաքյալների թիվը տասներեքն էր, տասներեքերորդը Հուդան էր:

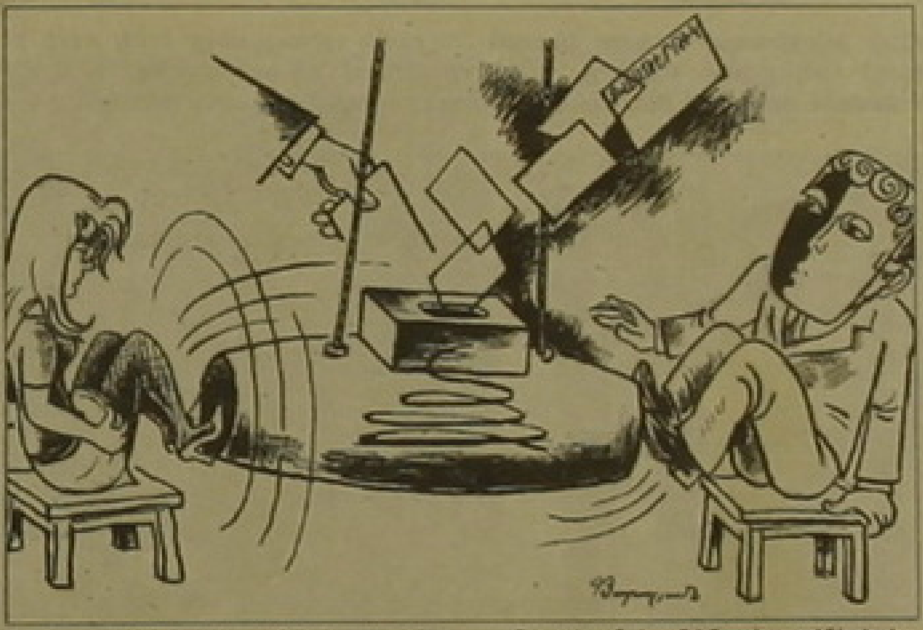

Տես • էջ 3

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

ՆԱՏՕ. Կովկասը չպետք է Կոսովոյի ճանապարհով գնա

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: Նախորդ օրը Վաշինգտոնում ԱՄՆ-ի պետքարտուղար Մադլեն Օլբրայթի նախագահությամբ կայացել է Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Հայաստանի նախագահների հանդիպում, որին մասնակցել են նաեւ Նորվեգիայի, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի, Մեծ Բրիտանիայի եւ Թուրքիայի արտգործնախարարները: Զրույցի ընթացքում քննարկվել են տարածաշրջանային համագործակցության եւ տարածաշրջանում առկա հակամարտությունների կարգավորման հարցերը:

Օլբրայթը հանդիպման մասնակիցներին առաջարկել է բազմապատկել ջանքերը խաղաղական միջոցներով հակամարտությունների կարգավորմանը հասնելու համար: Նա ավելացրել է, որ առանց ժողովրդավարության եւ մարդու իրավունքների չի կարող լինել իրական կայունություն եւ տնտեսական առաջընթաց:

ՆԱՏՕ-ի արտգործնախարարները երեք նախագահներին ասել են, որ «Կոսովոն հակամարտությունների կարգավորման օրինակ չէ: Կովկասը չպետք է այդ ճանապարհով գնա»:

Ադրբեջանի «Թուրան» գործակալության հաղորդման համաձայն, Ֆրանսիայի արտգործնախարար Վեդրինը նշել է, որ «խաղաղական բանակցությունները միակ արդյունավետ ճանապարհն են տարածաշրջանը ճգնաժամից դուրս բերելու համար, միջազգային հանրությունը պետք է բազմապատկի իր ջանքերը խաղաղ կարգավորման հասնելու համար: Դրա համար կովկասյան պետությունների ղեկավարները պետք է հիմնվեն հիմնական սկզբունքների վրա, ներառյալ տարածաշրջանի բոլոր երկրների տարածքային ամբողջականությունը, առավելագույն ինքնավարություն եւ անվտանգության միջազգային երաշխիքներ տրամադրելու պատրաստակամությունը, հարազատ վայրերը փախստականների վերադարձի հնարավորությունը», գտնում է Ֆրանսիայի նախարարը:

Մադլեն Օլբրայթն ավելացրել է, որ միջազգային հանրությունը պատրաստ է օգնել, սակայն այդ օգնությունը չի կարող իրագործվել առանց իրենց իսկ՝ տարածաշրջանի երկրների ցանկության: Բացի այդ, նա խորհուրդ է տվել ռազմագերիների փոխանակում կատարել եւ շփումներ հաստատել ճակատում հակամարտող կողմերի միջեւ:

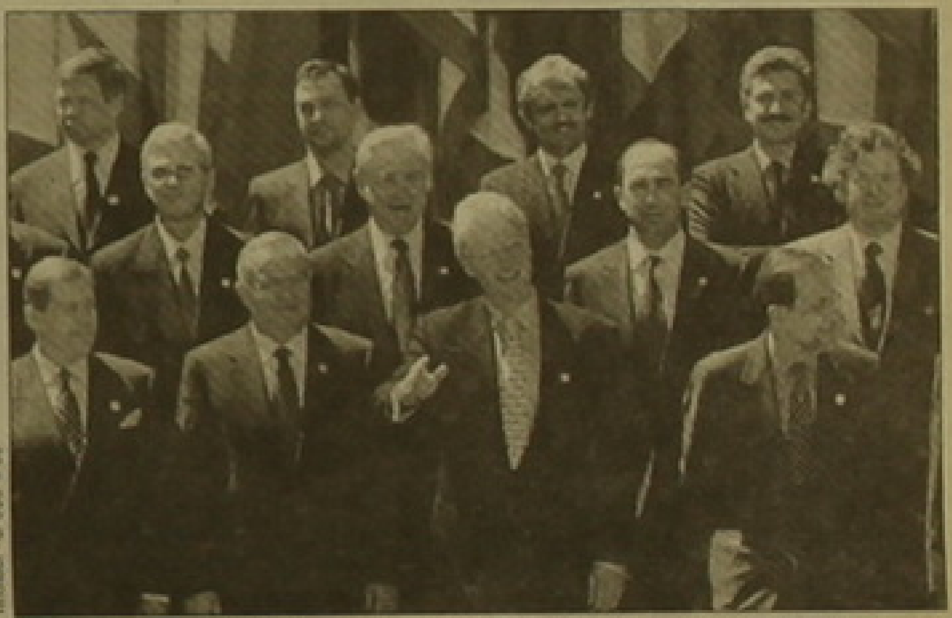

Թուրքիայի արտգործնախարարը հանդես է եկել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը կարգավորելու համար առաջիկայում բանակցությունները նույն ֆորմատով շարունակելու առաջարկությամբ:

Լրագրողների հետ զրույցի ընթացքում Թուրքիայի արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմն ասել է, որ «անհրաժեշտ է հասնել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղական կարգավորման: Չնայած Մինսկի խմբի բարի կամքին, գոյություն ունեցող մեխանիզմը չի ապացուցել վերջնական խաղաղական կարգավորման հասնելու իր ունակությունը», գտնում է Ջեմը:

Ադրբեջանի ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչների այն հարցին, թե ինչպիսին է Անկարայի վերաբերմունքը «Ռուսաստանից Հայաստան սպառազինությունների մատակարարումների նկատմամբ», Ջեմը պատասխանել է, թե «սպառազինությունների ցանկացած մատակարարում Կովկաս բացասական երեւույթ է: Անհրաժեշտ է, որպեսզի Ռուսաստանն առավելապես ներգրավվի տարածաշրջանում ընթացող տնտեսական, սոցիալական եւ ժողովրդավարական գործընթացներում»:

Անդրադառնալով ՆԱՏՕ-ի եւ Ադրբեջանի փոխհարաբերություններին՝ Ջեմն ասել է, որ Անկարան կպաշտպանի դաշինքի հետ Ադրբեջանի հարաբերությունները եւ «կաջակցի Ադրբեջանին նրա ռազմաքաղաքական խնդիրները լուծելու գործում»:

Ալմաթիում խափանվեց Եղեռնին նվիրված միջոցառումը

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ապրիլի 24-ին Ալմաթիի հայ համայնքի ներկայացուցիչները հավաքվել էին սգո հանդեսի՝ հարգելու Հայոց Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակը: Ծրագրված էին Ղազախստանում Հայաստանի դեսպանության ներկայացուցչի ելույթը եւ «Նահապետ» կինոնկարի դիտումը: Միջոցառումը տեղի էր ունենում Ալմաթիի հայաշատ թաղամասերից մեկի դպրոցի դահլիճում: ՀՀ ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչության հաղորդման համաձայն, միջոցառումն սկսվելուց քսան րոպե անց դպրոցը շրջապատեցին ոստիկանները, որոնց պահանջով բոլորը լքեցին դահլիճը: Պարզվեց, որ հեռախոսով զանգահարել է մի կին եւ հայտնել, որ դպրոցն ականապատված է: Սակրավորները ոչ մի ռումբ չգտան, բայց նրանց փնտրտուքները տեւեցին մի քանի ժամ, եւ արդյունքում՝ միջոցառումը խափանվեց: Հայ համայնքի ներկայացուցիչները նշեցին, որ նման հեռախոսային ահաբեկչություն տեղի է ունեցել նաեւ երեք տարի առաջ, երբ հանդիսավորապես նշվում էր Հայ կիրակնօրյա դպրոցի բացումը:

Երեւանում եւ Ստեփանակերտում նշվեց Եղեռնի 84-րդ տարելիցը

ԵՐԵՎԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 24 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ապրիլի 24-ին, ինչպես եւ ամեն տարի, վաղ առավոտից սկսվեց մարդկանց հոսքը Ծիծեռնակաբերդ՝ Հայոց Մեծ եղեռնի հուշահամալիր: Ժամը տասին զոհերի հուշահամալիրին ծաղկեպսակներ դրեցին հանրապետության բարձրաստիճան ղեկավարներ եւ Հայ առաքելական եկեղեցու բարձրաստիճան ղեկավարներ:

Մեծ եղեռնի 84-րդ տարելիցին հուշահամալիր այցելած պաշտոնատար անձանց թվում չէր ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, որը նախօրեին մեկնել էր Վաշինգտոն՝ մասնակցելու ՆԱՏՕ-ի 50-ամյակի հանդիսություններին: Եղեռնի հուշակոթող այցելեցին ՀՀ ԱԺ նախագահ Խոսրով Հարությունյանը, վարչապետ Արմեն Դարբինյանը, Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանը, նախարարներ, ԱԺ պատգամավորներ, քաղաքական գործիչներ, Հայաստանում հավատարմագրված օտարերկրյա դիվանագետներ:

Եղեռնի զոհերին ոգեկոչման ծես մատուցեց Կաթողիկոսական ընդհանուր փոխանորդ Գարեգին Արքեպիսկոպոս Ներսիսյանը:

Ապրիլի 24-ին Արցախը նշեց Օսմանյան Թուրքիայում հայոց ցեղասպանության հերթական տարելիցը:

Առավոտից Ստեփանակերտի հուշահամալիր ուղղվեց մարդկանց հոսանքը՝ հարգելու համար անմեղ զոհերի հիշատակը: Ղարաբաղի ողբերգության զոհերի հուշարձանին ծաղիկներ դնելու էին եկել հանրապետության նախագահ Արկադի Ղուկասյանը, ԼՂՀ խորհրդարանի նախագահ Օլեգ Եսայանը, վարչապետ Ժիրայր Պողոսյանը, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի ներկայացուցիչներ: Հանրապետության եկեղեցիներում մատուցվեց սգո պատարագ ի հիշատակ ցեղասպանության զոհերի:

Ուզբեկստանը պաշտոնապես միացավ ՎՈՒԱՄ-ին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: ՎՈՒԱՄ տարածաշրջանային կազմակերպությունը, որի մեջ մտնում են Վրաստանը, Ուկրաինան, Ադրբեջանն ու Մոլդովան, համալրվեց եւս մեկ անդամով: Նրան պաշտոնապես միացավ Ուզբեկստանը, եւ կազմակերպության անվանման հապավումը, համապատասխանաբար, հետեւյալ տեսքն ընդունեց՝ ՎՈՒՈՒԱՄ: Որոշումն ամրագրվել է հինգ երկրների ղեկավարների հատուկ հայտարարության մեջ, որոնք Վաշինգտոնում էին գտնվում ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովին մասնակցելու նպատակով:

Բերեզովսկին համաձայն չէ ներկայացված մեղադրանքին

ՄՈՍԿՎԱ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Բ. Բերեզովսկուն մեղադրանք է ներկայացվել եւ որոշվել է փոխել խափանման միջոցը՝ երկրից չմեկնելու ստորագրությամբ: Գլխավոր դատախազությունում ԱՊՀ նախկին գործադիր քարտուղարի մի քանի ժամ տեւած հարցաքննությունից անմիջապես հետո այս մասին լրագրողներին է հայտնել նրա փաստաբան Հ. Ռեզնիկը: Ինչպես հայտնել է Բերեզովսկին, ինքը մտադիր է գանգատարկել այդ որոշումը եւ հայտարարել է, որ համաձայն չէ մեղադրանքի եւ ոչ մի կետի հետ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վերջին ցույցը Բոննի թուրքական դեսպանատան առջեւ

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ, Բոնն

1999-ի ապրիլի 24-ը Բոննում հայերի համար սկսվեց առավոտյան Ողջակիզման հուշարձանին ՀՀ դեսպանատան, Գերմանահայոց կենտրոնական խորհրդի կողմից ծաղկեպսակի զետեղումով: Այնուհետ ներկաներն առաջնորդվեցին Բոննի Մյունստերկիրխե, ուր գերմանահայոց առաջնորդ Գարեգին արքեպիսկոպոս Բեկչյանը հոգեհանգիստ կատարեց 1915-ի ցեղասպանության զոհերի հիշատակին: Ինչպես նախորդ տարիներին, այս տարի էլ ցուցարարների բազմություն հավաքվեց Բոննի թուրքական դեսպանատան առջեւ՝ պահանջատիրության գերմանալեզու պաստառներով: Այս տարին էլ բացառություն չեղավ՝ հույն, քուրդ, ասորի փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների հետ ապրիլքսանչորսյան խաղաղ ցույցին մասնակցեցին միայն ներկա ոստիկանները, ոչ մի օտար լրագրող, ոչ մի գերմանացի քաղաքական, հասարակական գործիչ, անցորդների կողմից ոչ մի հետաքրքրություն: «Մարդկային իրավունքները եւ ժողովրդավարությունը Թուրքիայի մեջ» բանավեճին էլ, որ առաջվա պես գումարվեց Քյուրֆյուրստենտրասե 20ա ծանոթ հասցեում, նույն դեմքերը մասնակցեցին, թեպետ, ըստ ծրագրի, գերմանացի քաղաքական գործիչների քննարկմանը պիտի արժանանար: «Ինչո՞ւ ներկա չէին լինելու» գրավոր հարցին պատասխանել էին միայն հրեաները՝ ներողություն, զբաղված ենք համայնքային գործերով: «Ցեղասպանությունները Թուրքիո մեջ» համաժողովը երկու զեկուցում էր ներառել. նախ ընթերցվեց Ժիրայր Քոչարյանի Հայկական ցեղասպանության մասին գրված զեկուցումը, ապա պրն Թեոդորիդիսը խոսեց հունականի մասին:

Տես • էջ 3

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՄԱՌՈՏ

ՀՌԱԿ-ը շուտով ասուլիս կհրավիրի

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ապրիլի 26-ի նիստը բաղկացած էր օրակարգի մեկ եւ հիմնական հարցից, այն է՝ ՀՌԱԿ նախընտրական պլատֆորմի նախագծի քննարկում: Խմբագրական որոշ ճշգրտումների եւ մի շարք առաջարկությունների արդյունքում, որոնք վերաբերում էին Արցախի հարցի լուծմանը, տնտեսական եւ սոցիալական ոլորտներին, ներքին եւ արտաքին քաղաքականությանը, ինչպես նաեւ սփյուռքահայերի երկքաղաքացիության խնդրին, ՀՎ-ը որոշեց նախագիծն ընդունել որպես հիմք: Շուտով ՀՌԱԿ-ը կհրավիրի մամլո ասուլիս, ուր հանրությանը կներկայացնի կուսակցության նախընտրական պլատֆորմը:

Առանձին քննարկման նյութ դարձավ ՀՌԱԿ նախընտրական տեղեկատվական կենտրոնի շուտափույթ հիմնադրման խնդիրը, ինչը նախ եւ առաջ պայմանավորված է կուսակցության հանդեպ հասարակայնության մեծ հետաքրքրությամբ եւ մինչ այժմ շարունակվող ընդունելությամբ ՀՌԱԿ շարքերը: Թեքեյան կենտրոնում տեղակայվելիք այս կառույցի աշխատակիցները սպառիչ պատասխաններ կտան կուսակցության նախընտրական աշխատանքներով հետաքրքրվողներին:

Նիստի ընթացքում ելույթ ունեցան Ռուբեն Միրզախանյանը, Հարություն Առաքելյանը, Շամիրամ Աղաբեկյանը, Հարություն Կարապետյանը եւ այլք: Իսկ նիստի ավարտին տեղի ունեցավ մի խումբ նորագիրների երդման արարողությունը:

Ա. ԲԱԲԱՅԱՆ

Տեղեկացնում է ռազմական ոստիկանությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: 1999 թ. գարնանային զորակոչի ամբողջ ընթացքում ռազմական ոստիկանության վարչությունում եւ բոլոր տարածքային բաժիններում աշխատանքային օրերին առավոտյան 9.00-ից մինչեւ 14.00-ը մուտքի մոտ հերթապահում է պատասխանատու սպան, որը կտրամադրի զորակոչի եւ զորացրման օրինականության հետ կապված իրավաբանական ծառայությունը: Իսկ ամեն ուրբաթ, թե վարչությունում, թե տարածքային բաժիններում պետերը կատարում են ընդունելություն:

Զորակոչի եւ զորացրման հետ կապված անօրինականություն կամ դրան հարող երեւույթ նկատելու դեպքում, մասնավորապես՝ բերացումներ կենտրոնական հավաքակայանում, նաեւ՝ զորացրման հետ կապված արհեստական քաշքշումներ զորամասերում, կարելի է զանգահարել ՌՈ վարչության վստահության հեռախոսահամարներով. 77-05-80, 42-60-73:

Պրն Զոլյանը պատմեց, որ ս. թ. մարտի կեսերից ինստիտուտի անմիջական հարեւանությամբ ինչ-որ անծիծ շինարարություն են ծավալել: Սակայն քաղաքապետարան եւ կրթության ու գիտության նախարարություն ուղղված իրենց պահանջներից հետո աշխատանքները կասեցվել էին, նույնիսկ համապատասխան որոշում էր ընդունվել այս կապակցությամբ: Բարդությունները ծագել էին ավելի ուշ, երբ ինստիտուտի ղեկավարությունը պահանջել էր նախկին բարեկարգ տեսքին վերադարձնել մայթն ու շրջակա քանդված տարածքը: Պարզվեց, որ շինարար կողմն ուներ բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերն ու օրինական հիմքերը աշխատանքները շարունակելու: Ընդ որում, քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանը հավաստիացրել էր պրն Զոլյանին, թե ինքն էլ է զարմացած փաստաթղթերի առկայությունից: Թերեւս այն պատճառով, որ դրանք ծեւակերպվել են դեռեւս նախորդ քաղաքապետ Վանո Սիրադեղյանի օրոք, եւ վերջինս անձամբ էլ հաստատել է:

Ինչեւէ, մարտի 23-ից շինարարությունը թափ է առնում անելանելի դրության առջեւ կանգնեցնելով ինստիտուտի ղեկավարությանը եւ ուսանողությանը: «Անհնար է պարապել այսպիսի աղմուկի պայմաններում, այսօր մի կերպ հորդորել եմ դասախոսներին եւ ուսանողներին, որ դիմանան ու դասերը չընդհատեն, մինչեւ այս հարցը լուծվի», ասաց ռեկտորը: Ըստ պրն Զոլյանի խախտված են բոլոր չափանիշները՝ ճարտարապետական, շինարարական, սեյսմիկ, հակահրդեհային եւ սանիտարահիգիենիկ: «Այս աշխատանքներից մեծապես տուժում է նաեւ ինստիտուտի շենքը, սակայն ամենացավալին դասընթացների անկանոնությունն է», ավելացրեց նա: Իշխանությունները թեպետ խոստացել են, որ ուրբաթ օրվանից շինարարությունը կդադարեցվի, բայց...

Պրն Զոլյանը ենթադրում է՝ պատճառը երեւի շինարար ֆիրմայի ծեռքին եղած ամենազոր փաստաթղթերն են, որոնց դեմ լռում են բոլոր պաշտոնյաները: Միաժամանակ ռեկտորը պնդում է, որ ոչ մի օրենքում գրված չէ, թե ինչ-որ մեկի ծրագրերը պիտի իրականացվեն մյուսի հաշվին. «Կամ պիտի շինարարությունն ընդհատեն ու հեռանան, կամ, եթե այդ մարդիկ չեն ուզում սպասել ավելի նպաստավոր ժամանակահատվածի, յան քննաշրջանի ընթացքում աղմկելն է, ինստիտուտը պիտի փակվի», վերջնագիր ներկայացրեց Սուրեն Զոլյանը: Քաղաքապետարանը, ինչպես պարզվեց, արդեն երկու անգամ հանձնաժողով է ուղարկել պարզելու, թե որքանով է օրինական այս ապագա կառույցը. հանձնաժողովի պատասխանը միանշանակ է այս տարածքում հակացուցված է նման շինարարությունը:

Ի վերջո հետաքրքրվելով, թե ովքեր են ռեկտորի ասած «այդ մարդիկ»՝ մոտեցա քանդված տարածքի հարեւանությամբ խմբված մի քանի գործարարների, որոնք ներկայացան որպես «Լաբիրինթ» կոոպերատիվի ղեկավարություն: Նրանք հրաժարվեցին հարցազրույցից, սակայն մասնավոր խոսակցության ընթացքում նշեցին, որ ինստիտուտի տնօրենությունը հետապնդում է իրենց վրեժխնդիր լինելով կոոպերատիվի այն մերժման համար, համաձայն որի իրենք հրաժարվել էին իրականացնել ինստիտուտի լրացուցիչ մասնաշենքի կառուցման աշխատանքները: «Մենք սննդի եւ ժամանակակից հագուստի վաճառքի սրահ ենք կառուցում, իսկ հիմա, ինչպես գիտեք, մի ծառ տնկելն էլ պահելի գումար արժե. եթե թույլտվություն չունենայինք, մի՞թե քաղաքի կենտրոնում նման շինարարություն կսկսեինք», պատճառաբանեցին ֆիրմայի աշխատակիցները: Նրանք տրամադրեցին բոլոր փաստաթղթերը, որոնք իրոք հաստատում էին հակահրդեհային, ջրմուղկոյուղու, կապի եւ բազմաթիվ այլ վարչությունների թույլտվությունը վերոհիշյալ սրահը կառուցելու: «Իսկ մեքենաների աղմուկը մեկ օրվա անհանգստություն է՝ մինչեւ քանդել-ավարտելը, այնպես որ ինստիտուտի ղեկավարությունը էլ պատճառ չի ունենա բողոքելու», պնդեցին նրանք:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

ՀԳ. Մնում է սպասել քաղաքապետի որոշմանը, որն, ի դեպ, երկուշաբթի օրը հանդիպելու խոստումով հանգստացրել էր ռեկտորին եւ շուտափույթ... գործողության մեկնել:

ԱՊԱԿԱՀԱՐՈՒՅՑ

«Կամ շինարարությունը կդադարեցնեն, կամ պարապմունքները կդադարեցնենք»

Վ. Բրյուսովի անվան օտար լեզուների ինստիտուտի ռեկտոր Սուրեն Զոլյանի պահանջը երեկ ոտքի էր կանգնեցրել բոլոր լրատվամիջոցներին: Վրդովված ռեկտորը, պարզաբանելով, թե որն է խնդիրը, նաեւ վերջնագիր ներկայացրեց, ինչի անտեսման դեպքում ինստիտուտում կդադարեցվեն պարապմունքները:

Ապակենտրոնացման գործընթացը տարածաշրջանում

Երեկ «Արմենիա» հյուրանոցի կոնֆերանսների սրահում իր աշխատանքները սկսեց «Ապակենտրոնացումը ԱՊՀ Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներում» տարածաշրջանային կոնֆերանսը, որը կտեւի երեք օր: ՄԱԿ-ի տնտեսական եւ սոցիալական հարցերի բաժինը (UN DESA), ՄԱԶԾ-ի (UNDP) հետ համատեղ ընդունել է Հայաստանի Ազգային ժողովի հրավերը կազմակերպելու Արեւելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայում եւ ԱՊՀ ապակենտրոնացման եւ հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին միջազգային կոնֆերանսը: Կոնֆերանսը կընթանա չորս հիմնական ուղղություններով. իրավական դաշտ եւ գործընթաց, ֆինանսական ապակենտրոնացում, ապակենտրոնացման եւ տեղական կառավարման նպատակով մարդկային ռեսուրսների զարգացում, ապակենտրոնացման եւ տեղական կառավարման բարելավման եւ տեղական կառավարման գործընթացում քաղաքացիների մասնակցությունն ապահովելու նպատակով մարդկային ռեսուրսների զարգացում:

Կոնֆերանսը բացեց ԱԺ նախագահ Խոսրով Հարությունյանը եւ մանրամասն ներկայացրեց Հայաստանում անցումային գործընթացը ապակենտրոնացման ճանապարհով հարթելու եւ արագացնելու հարցը: «Մենք Հայաստանում ենք կոնֆերանս անում այն պատճառով, որ Հայաստանը վերջին տարիների ընթացքում բավականին լուրջ եւ ծավալուն աշխատանք է կատարել ապակենտրոնացման ուղղությամբ, մասնավորապես օրենսդրական բազայի ծեւավորման, նոր մեխանիզմների մոդելի ներդրման ուղղությամբ: Բայց եւ ունենք ակնհայտ դժվարություններ եւ կարծես թե այլ երկրների փորձառությունն ուսումնասիրելու նույնպես անհրաժեշտություն կա», ասաց նա: Իսկ սեւծովյան համագործակցության կազմակերպության ներկայացուցիչ, ազգությամբ թուրք Նուրվես Նուրեքը հետեւյալ կարծիքը հայտնեց. «Ամբողջ այս տարածաշրջանում պատմության ողջ ընթացքում իրար հետ ամենից շատ շփված ու պատրաստված ժողովուրդները հայերն ու թուրքերն են եւ միաժամանակ իրար հետ խոսով, դա չի կարելի, ամոթ է եւ թուրքերին, եւ հայերին: Այսօր հայերը տարածաշրջանում առաջընթաց են ապրում, Հայաստանի ԱԺ-ն ապակենտրոնացման գործում բավականին մեծ դեր ունի եւ բավական գործ է արել արդեն: Այդ գործընթացում գոյություն ունի երկու բանալի՝ առաջինը՝ փող, փող, փող, երկրորդը՝ մարդկային ռեսուրսների զարգացում»:

Կոնֆերանսը շարունակվում է: Մասնակցում են քսան երկրներից 3-ական ներկայացուցիչներ, իսկ Հայաստանից՝ 23 ներկայացուցիչ:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

Խախտումներ՝ ուսումնասիրված վարկային ծրագրերում

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վերջին 2 տարվա ընթացքում ԱԺ-ի Վերահսկիչ պալատը Հայաստանում վարկային ծրագրերի շրջանակներում իրացված 800 մլն. դոլարից առ այսօր ուսումնասիրել է մոտ 50 մլն դոլարի օգտագործումը: ԱԺ Վերահսկիչ պալատի նախագահ Աշոտ Թավադյանի փաստմամբ, բոլոր ուսումնասիրված վարկային ծրագրերում արձանագրվել են խախտումներ, որոնց հիման վրա հարուցված է 8 քրեական գործ:

Նշելով, որ ՎՊ-ը բացասական է գնահատել 1996թ.-ին ՀԲ-ի «Կառուցվածքային բարեփոխումների» վարկային ծրագրերի շրջանակներում «Սկադեն» եւ «Արմավենի» ընկերությունների խորհրդատվական աշխատանքները, Թավադյանը մասնավորապես հայտնեց, որ այդ ընկերություններում յուրաքանչյուր խորհրդատու ստացել էր մինչեւ 100 հազ. դոլար:

Թավադյանը հայտնեց, որ ՎՊ-ի կողմից Չինական վարկի օգտագործման ուսումնասիրությունների եզրակացությունները իրավապահ մարմիններ ներկայացնելու արդյունքում, մոտ 1 մլն. դոլար վերադարձվել է պետբյուջե: Վերահսկիչ պալատի նախագահը նշեց նաեւ, որ 1997թ. ՎՊ-ը կանխարգելեց ոռոգման համակարգի բարելավմանը ուղղված ՀԲ-ի վարկի աննպատակահարմար օգտագործումը՝ արդյունքում 9,8 մլն. դոլարից տնտեսվեց մոտ 2,7 մլն դոլար:

Թավադյանը հայտնեց նաեւ, որ Զարգացման եւ վերակառուցման եվրոպական բանկի «Մեծամոր շուկայի» վարկի իրացման արդյունքում պետությանը հասցվել է մոտ 1 մլն. 400 հազ. դոլարի վնաս, եւ ներկայումս իրավապահ մարմինների կողմից կատարվում է հետաքննություն: Ըստ Թավադյանի, բավականին խախտումներ են կատարվել ՀԲ-ի աղետի գոտու վարկի օգտագործման ընթացքում:

Ներկայումս իրականացվող ուսումնասիրությունների արդյունքները ՎՊ-ը կհրապարակի ԱԺ-ի ընտրություններից հետո:

Ինչպես նշեց Թավադյանը, 1998 թ. վերջում Հայաստանի Վերահսկիչ պալատը անդամակցեց բարձրագույն վերահսկիչ մարմինների միջազգային «Ինտոսայ» կազմակերպությանը: Նշվեց նաեւ, որ վերջերս օրենսդրությունում կատարված փոփոխություններից հետո Վերահսկիչ պալատը ֆինանսապես անկախացավ ԱԺ-ից, իսկ նոր օրենքի համաձայն համապատասխան պետական մարմինները պարտավոր են արձագանքել Վերահսկիչ պալատի կողմից ներկայացված եզրակացություններին, ինչը կանոնակարգված չէր նախորդ օրենքով:

Նշելով, որ ՎՊ-ը աշխատում է ԱԺ-ի կողմից հաստատված ծրագրով, ինչը այնքան էլ ընդունված չէ միջազգային պրակտիկայում, Թավադյանն ընդգծեց, որ անհրաժեշտ է ուժեղացնել ՎՊ-ի դերը ծրագրերի հաստատման հարցում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

դրսից

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Նախատեսվում է համագործակցության ստվար ծրագիր

ՌԴ հարկային նախարարի այցն ավարտվեց

Ռուսաստանի Դաշնության հարկերի եւ տուրքերի հարցերի նախարար Գեորգի Բոոսի եռօրյա այցը Հայաստան ավարտվեց կիրակի երեկոյան արձանագրության ստորագրմամբ, որով հարկահավաքման ու հարկային քաղաքականության բնագավառում համագործակցության ստվար ծրագիր է նախատեսվում։ ՀՀ վարչապետ Արմեն Դարբինյանի ներկայությամբ փաստաթուղթը ստորագրեցին նախարար Գ. Բոոսը, ՌԴ Պետական դումայի հարկերի, բյուջեի, բանկերի ու ֆինանսների կոմիտեի նախագահ Ալեքսանդր Ժուկովը եւ ՀՀ ֆինանսների ու էկոնոմիկայի նախարար Էդվարդ Սանդոյանը։ Նախ, կողմերը պայմանավորվել են ԱՊՀ մաքսային միության անդամ պետությունների հարկային ծառայությունների ղեկավարների խորհրդի եւ դրա շրջանակներում գործող աշխատանքային խմբի աշխատանքներին հայաստանյան մասնագետների մասնակցության մասին։ Արտադրական կոոպերացիայի շրջանակներում հարկերի գանձման սկզբունքը պարզելու նպատակով (զրոյական դրույքաչափի կիրառում կամ հարկից ազատում) Ռուսաստանն ու Հայաստանը միմյանց կտրամադրեն հաշվարկներ իրենց պետական բյուջեների եկամուտների վրա անուղղակի հարկերի գանձման սկզբունքի փոփոխության հնարավոր ազդեցության եւ այլ հետեւանքների վերաբերյալ։ Այստեղ չի քննարկվի առաքվող գազը, նավթն ու նավթամթերքներն ակցիզային հարկից ազատելու հարցը, նշված է արձանագրության մեջ։

Ռուսաստանյան կողմը ջանքեր կգործադրի, որպեսզի արագացնի համապատասխան գործողությունները կապված 1999-2001 թթ. բնական աղամանդների Հայաստան առաքման մասին միջպետական համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու հետ։

ՀՀ պատվիրակություն է մեկնելու Մոսկվա՝ ուսումնասիրելու ոգելից խմիչքների արտադրության եւ առաքման վերահսկման բնագավառի փորձը։ Ռուսաստանյան կողմը կտրամադրի համապատասխան օրենքներ, այլ նյութեր ՌԴ-ում հսկիչ դրամարկղային մեքենաների եւ գործունեության առանձին տեսակների վրա հաստատագրված հարկի ներդրման մասին։

Համաձայնված է կողմերի պատրաստակամությունը՝ մշակել ՀՀ եւ ՌԴ հարկային մարմինների միջեւ համապատասխան տեղեկատվության փոխանակման մեխանիզմներ՝ ապրանքների, դրամագլուխների եւ ծառայությունների ստվերային շրջանառությունը կանխելու նպատակով։ Կողմերը նաեւ տեղեկատվություն կփոխանակեն հարկային օրենսդրության մեջ կատարված փոփոխությունների ու լրացումների, ինչպես նաեւ հարկատուների հարկային պարտավորությունները գնահատելու անուղղակի մեթոդների կիրառման փորձի վերաբերյալ։

Ռուսաստանյան կողմը կքննարկի ՌԴ հարկային ակադեմիայում հայաստանյան մասնագետների համար տեղեր տրամադրելու հարցը, տեղեկատվություն կտրամադրի հարկային իրավունքի եւ հարկային իրավահարաբերությունների ՌԴ բուհերում ու դպրոցներում իբրեւ հանրակրթական առարկաների դասավանդման վերաբերյալ մշակված առաջարկությունների վերաբերյալ։

ՌԴ նախարարի կարծիքով, այդ պայմանավորվածությունները «հնարավորություն կընձեռեն համահարթեցնել հարկային օրենսդրությունը եւ, հետեւաբար, մշակել ընդհանուր կանոններ, որոնք կգործեն թե ՌԴ-ի, թե ՀՀ-ի տարածքում, որոնցով կապրի երկու երկրների բիզնեսը»։ Դա կնշանակի կապիտալի փոխադարձ դյուրին ներթափանցման, կապիտալների, ներդրումների հեշտ ներհոսքի, կոոպերացիայի կազմակերպման, ավելի ճիշտ, վերականգնման հնարավորություն, նշեց նախարարը։

Ապրանքաշրջանառության ավելացումն այսօր միջպետական տնտեսական հարաբերություններում մեր կառավարությունների գլխավոր խնդիրն է, հայտարարեց Հայաստանի վարչապետ Արմեն Դարբինյանը։ Իր խոսքերով, դա հատկապես վերաբերում է մեր երկրներում տնտեսական, հարկային քաղաքականության համար պատասխանատու նախարարություններին ու գերատեսչություններին։ Վարչապետն իր գոհունակությունը հայտնեց, որ ՌԴ նախարարի այցի ընթացքում հաջողվեց համաձայնեցնել հարկադրման օրենսդրությունների համահարթեցման հետագա գործողությունների հիմնական մոտեցումները։ Վարչապետը հույս հայտնեց, որ «շատ մոտ ապագայում սկզբից միջկոոպերացիոն կապերի, իսկ հետո ապրանքների ավելի լայն շրջանակի գծով մենք կկարողանանք մեր ձեռնարկությունների համար ապահովել տնտեսավարման ու առեւտրի ամենանպաստավոր ռեժիմ»։

Մենք խոսում ենք կապերի վերականգնման մասին, սակայն մենք պետք է նաեւ մտածենք նորերը ստեղծելու մասին, շարունակեց Ա. Դարբինյանը։ Մեր պարտքն է ստեղծել բիզնեսի համար առավել նպաստավոր ռեժիմ։ Դա էր մեր բանակցությունների հիմնական խնդիրը, եւ ես շատ ուրախ եմ, որ դրանք ավարտվեցին մի արձանագրության ստորագրմամբ, ուր հստակ ամրագրված են մեր հետագա քայլերը, ամփոփեց վարչապետը։

Այս բանակցություններում բավական հստակ մատնանշված է մի քանի ուղղություն, որոնց գծով պետք է աշխատեն կառավարությունները, եւ, ըստ երեւույթին, օրենսդիրները, իր հերթին հայտարարեց Ալեքսանդր Ժուկովը։ Իհարկե, չափազանց կարեւոր է կառավարությունների փոխգործողությունը հարկային մարմինների մակարդակով, ինչը թույլ է տալիս ավելի լավ հասկանալ, թե ինչպես համահարթեցնել օրենսդրությունը։ Օրենսդիրների փոխգործողությունը եւս կզարգանա եւ մոտ ժամանակներս կհանգեցնի նոր օրենքների ընդունման, որոնք թույլ կտան շոշափելիորեն աշխուժացնել փոխադարձ առեւտուրը, համոզված է խորհրդարանականը։

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ,
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից
«Ազգի» համար

ՉԵԽԻԱ

Պրահայի հայ համայնքը հարգեց եղեռնի զոհերի հիշատակի օրը

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ,

Ապրիլի 24-ին Պրահայում չեխ-հայկական ընկերության նախաձեռնությամբ կազմակերպված երեկոն նվիրված էր Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակին։ Այդ առիթով Վիեննայից Պրահա էր ժամանել Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի միաբան, Մաշտոց աբեղա Ճոռոյանը, իր հետ բերելով Ավստրիայի թեմի հոգեւոր առաջնորդի, գերաշնորհ տեր Մեսրոպ արք. Գրիգորյանի եւ ավստրիահայ համայնքի բարի մաղթանքները։ Պրահայում հայկական եկեղեցու բացակայության պատճառով հոգեհանգստյան արարողությունը մատուցեց թատրոնի դահլիճում, իսկ հետո դիմելով ներկաներին՝ ասաց. «Ինձ համար, իբրեւ հայ ժողովրդի զավակի եւ հայ եկեղեցու երիտասարդ հոգեւորականի, նույնպես դժվար է առանց հուզմունքի ու զայրույթի խոսել այս առթիվ։ Սակայն ուզում եմ հավաստել եւ հավաստիացնել, որ չարի հաղթանակը հարաբերական է ու ժամանակավոր, իսկ Աստծո արդարությունը՝ բացարձակ ու հավիտենական։ Եվ գուցե մի քիչ ուշացումով, սակայն ի վերջո արդարությունը Աստծո կամքով պիտի հաղթանակի»։

Այնուհետեւ Մաշտոց աբեղան անդրադարձավ դարասկզբին թուրքերի կողմից իրականացված Ցեղասպանության մանրամասներին, ընդգծելով, որ մարդկային զոհերից զատ, անդառնալիորեն կորստյան մատնվեցին նաեւ համաշխարհային արժեք ունեցող անկրկնելի ճարտարապետական կոթողներ, արվեստի գործեր։ Մենք ոչ մեկ ազգի թշնամի լինել չենք ուզում, սակայն մեր արդար դատը հանուն մեր բյուր նահատակների, հանուն արդարության ուխտել ենք ազգովին հետապնդել եւ հաղթական վախճանին հասցնել։ Հետեւաբար, այսօր մեզ բոլորիս համար ուխտի վերանորոգման օր է», ասաց հոգեւոր հայրը եւ ներկաներին առաջարկեց գործնական քայլերի դիմել, ստեղծելով համահայկական դաշինք, քանզի այլեւս «պատմության ընթացքում թույլ տված սխալները կրկնելու իրավունք չունենք»։

Երեկոյի ընթացքում ելույթ ունեցան նաեւ կոմպոզիտոր Վացլավ Չեռնին, «Ազատություն» ռադիոկայանի աշխատակիցներ Հրայր Թամրազյանն ու Արմեն Դլղյանը, Չեխ-հայկական ընկերության նախագահ Գագիկ Տոնյանը։ Հրայր Թամրազյանը մասնավորապես նշեց, որ թեեւ Պրահայի հայ համայնքը դեռեւս մեծ ֆինանսական հնարավորություն չունի, ամենաերիտասարդ հայ գաղթօջախներից մեկն է, բայց աստիճանաբար պետք է ամրապնդվի ու կարողանա ինչ-որ կերպ չեխական կառավարության առջեւ բարձրացնել Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման հարցը։ Այդ խնդրի իրականացումը սփյուռքի ցանկացած համայնքի համար գործունեության լուրջ դաշտ է։

Երեկոյի վերջում ներկաներին բաժանվեց չեխահայ անկախ լրատուի՝ «Օրեր»-ի առաջին համարը, որը նվիրված էր եղեռնի զոհերի հիշատակի օրվան։

Խմբ. Տեղեկացնենք, որ «Օրեր» թերթի խմբագիրը եւ հրատարակիչն է Պրահայում մեր հատուկ թղթակից Հակոբ Ասատրյանը։

Հունաստանում հայ ցուցարարներն այրել են Թուրքիայի դրոշը

ԱԹԵՆՔ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Ապրիլի 24-ի կապակցությամբ արտասահմանյան մի շարք քաղաքներում, նախորդ տարիների պես, կրկին ցույցեր են տեղի ունեցել թուրքական հյուպատոսարանների եւ դեսպանատների առջեւ։ «Ջումհուրիյեթ» թուրքական թերթը գրում է, որ Թեհրանում եւ Աթենքում Թուրքիային դատապարտող ցույցեր են տեղի ունեցել, իսկ Ֆրանսիայի վարչապետ Լիոնել Ժոսպենը, ինչպես անցյալ տարի, այս անգամ էլ է պաշտպանել Հայոց ցեղասպանության «պնդումները» եւ հրապարակել մի հաղորդագրություն, որում ասվում է, որ Օսմանյան կայսրությունում հայերը ենթարկվել են տեղահանության ու բնաջնջման։ Թեհրանում հայերը Ս. Սարգիս եկեղեցում կատարված արարողությունից հետո քայլել են դեպի ՄԱԿ-ի ներկայացուցչություն ու հակաթուրքական հայտարարություններ ընթերցել։ Մոսկվայում, տեղի իշխանությունների արտոնությունը ստանալով, հայերը ցույց են արել Մոսկվայի թուրքական դեսպանատան առջեւ։ Ցույցեր են տեղի ունեցել նաեւ Աթենքի ու Սալոնիկի հյուպատոսարանների առջեւ։ Այս վերջին տեղերում ցուցարարները հրկիզել են Թուրքիայի դրոշը։

Թուրք պատվիրակների նպատակն է Թուրքիային ճանաչել տալ ցեղասպանությունը

Ապրիլի 24-ին Ցեղասպանության 84-րդ սգո երթին իրենց մասնակցությունը բերեցին Հայաստան ժամանած թուրք-քրդական պատվիրակները, որոնք ներկայացնում էին «Ընդդեմ՝ Ցեղասպանության» միությունը։ Երեկ ժուռնալիստի տանը միության անդամները հանդիպեցին լրագրողներին։ Կազմակերպությունը ստեղծվել է 1998-ի ապրիլին։ Մինչ այդ եւս փորձել էր թուրք հասարակությանն իրազեկել, ստեղծել հասարակական կարծիք Ցեղասպանության ճանաչման հստակ քայլեր ձեռնարկելու ուղղությամբ։ Ասոցիացիայի նախագահ Ալի Էրթեմը ցավով նկատեց, որ ցեղասպանություն իրականացրած երկրի զավակ է, ընդգծելով, որ Հայոց ցեղասպանությունը ոճրագործություն է ոչ միայն հայ, այլեւ ողջ մարդկության դեմ։ Միության նպատակն է Թուրքիայի Հանրապետությանը ճանաչել տալ Ցեղասպանությունը։ Ալի Էրթեմը, միության անունից ներողություն խնդրելով իրենց նախնյաց կողմից կատարված ցեղասպանության համար, հավաստեց, որ միությունն այս ուղղությամբ հստակ քայլերի է դիմել։ Սակայն նա առավել չմանրամասնելով նշեց միայն, որ հավաքել են 10 հազար ստորագրություն՝ ընդդեմ Ցեղասպանության, 90 տոկոսը տվել են թուրք քաղաքացիները։ Միության կազմում ընդգրկված են թուրքեր, ասորիներ, քրդեր, գերմանացիներ։ Միության անդամներն անդրադարձան նաեւ ասորիների եւ Պոնտոսի հույների ցեղասպանությանը։ Ալի Էրթեմը խոստովանեց, որ վերջին 20 տարում քուրդ ժողովրդի դեմ իրականացվող ցեղասպանությունը միայն ստիպեց բացարձակապես հասկանալ հայ ժողովրդի ցեղասպանության փաստը։ Կրկին հավաստելով, որ հասարակության միջոցով դիվանագիտական միջոցառումներով կարող են ազդել երկրների խորհրդարանների վրա՝ ընդունելու Ցեղասպանությունը, եւ որպես օրինակ բերվեց Ֆրանսիայի խորհրդարանը։ «Ազգի» հարցին, թե անցյալ տարի Ֆրանսիայի խորհրդարանը Հայոց ցեղասպանությունն ընդունելուց հետո Թուրքիան նոտա ներկայացրեց Ֆրանսիային՝ սառեցնելու բոլոր, այդ թվում սպառազինման գործարքները։ Իսկ այս տարի Ֆրանսիայի Սենատն առայժմ սառեցրել է հարցի լսումը։ Եթե միության նպատակն է ազդել երկրների խորհրդարանների վրա, ապա քայլեր ձեռնարկվե՞լ են այդ ուղղությամբ։ Ի պատասխան Ալի Էրթեմը խոստովանեց, որ չի կարող հարցին լիարժեք պատասխանել, քանի որ իրենք քաղաքագետներ չեն, այլ ուղղակի քաղաքացիական առաքելություն են կատարում։ «Ճիշտ է, կփորձենք Թուրքիային ստիպել ճանաչել Ցեղասպանությունը, բայց մեր առաջին խնդիրն է թուրք ժողովրդին տեղեկացնել, քանի որ բավականին ապատեղեկացված է եւ ընդհանրապես տեղեկություն չունի ցեղասպանության մասին», այսպես փորձեց համոզել Ալի Էրթեմը։ Իսկ «Ազգի» հաջորդ հարցին, թե այսօր էլ Հայաստանի դիրքերը վտանգված են, քանի որ կա է թուրք-իսրայելյան ռազմական դաշինք, որին դե ֆակտո միացած է նաեւ Ադրբեջանը, եւ եթե միության նպատակը խաղաղությունն է, հասարակությանն իրազեկելը, կարո՞ղ է հստակ գործունեություն իրականացնել՝ միության ներկայացուցիչները կրկին հրաժարվեցին պատասխանել, քանի որ, ըստ նրանց, հարցը քաղաքական է։ Փոխարենը ներկաներին երկար ու ձիգ տեղեկացնում էին այն, ինչ վաղուց գիտենք։ Թուրքիան դարասկզբին եւ այսօր էլ հանդիսանում է ցեղասպանության կենտրոն երկիրը, շարունակում է ցեղասպանության քաղաքականությունը եւ այլն։ Ի դեպ, միությունն արդեն մեկ տարի գործելով Գերմանիայում, դեռեւս չի հասցրել ծանոթանալ Գերմանիայում պահվող ցեղասպանության արխիվներին։

ԱՐԱՔՍ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Վերջին ցույցը Բոննի թուրքական դեսպանատան առջեւ

Սկիզբը էջ 1

Թե զեկուցումների, թե քննարկման տեղեկատվական նյութը, մեղմ ասած, նորություններով ծանրաբեռնված չէին։ Մինչ կորոշվեր Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչող ընդհանուր մի նամակ պատրաստել՝ ուղղված գերմանական իշխանություններին, բանավեճի սուր անկյուն դարձավ քրդերի պարագան։ Մասնավորապես, հարց էր դառնում, թե քրդերն էլ անմասն չեն հայերի եւ ասորիների զանգվածային կոտորածներից։ Ասորի համայնքի ներկայացուցիչը պնդում էր, թե այսօր էլ Իրաքում իր ազգակիցները հալածվում են քրդերի կողմից։ Սրահից դուրս եկածներից շատերը դժգոհեցին, թե ապրիլի 24-ը պետք չէ թեմ դարձնել տարբեր փոքրամասնությունների լաց ու ողբին, պետք չէ այդ օրը խոսել այսօրվա Թուրքիայի քրդահալած քաղաքականության մասին։ Դրանից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը հեռանում է, հայտնվում է լաբիրինթոսում...

Չգիտեմ սա՞ է իրական պատճառը, թե՞ ոչ, բայց մասնակիցներից մեկի վկայությամբ, 80-ականներին հայերի խաղաղ եւ անհամեմատ ստվար ցույցն ավելի շատ հայացք էր սեւեռում, քան 90-ականներից հետո։ «Այն ժամանակ օրաթերթերից լրագրողներ էին գալիս, ովքեր կարող էին արձանագրել, թե հազարավոր ցուցարարներ էին դուրս եկել թուրքական դեսպանատան առջեւ», ասաց հնաբնակ գերմանահայերից մեկը։ Իսկ հիմա... ո՞ւր է մեր ցույցը։ Միգուցե «հետաքրքիր» չէ, «էկզոտիկ» չէ այլեւս, մի օր քրդերն են պահանջում, մի օր պարսիկները, մի օր հրեաները... Վերջին տարիներին մեր շարքերը նոսրացել են, փոխարենը նոր դեմք է հայտնվել՝ Հայաստանի Հանրապետությունը, դեսպանատունը միշտ մասնակցում է հիշատակի միջոցառումներին։

Սա վերջին ապրիլի 24-ն էր Բոննում։ Սեպտեմբերին ԳԴՀ կառավարությունը կտեղափոխվի Բեռլին, դեսպանատներն էլ կհետեւեն նրան։ Իսկ հայերը պարտավոր առիթը կունենան տարին գոնե մեկ անգամ Բեռլին գնալու։ Միգուցե Բեռլի՞նը կարեւոր հանգրվան լինի. 1921-ին Սողոմոն Թեհլերյանը այստեղ սպանեց Թալեաթին։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

անցուդարձ

ԱՅՑ

Անդրեյ Բրեժնեւն այցելեց Ծիծեռնակաբերդ

Խորհրդային առաջնորդի թոռը մերժում է «ազգային կոմունիզմը»

Շաբաթ օրը Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիր այցելողների եւ Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակը հարգողների թվում էր Համառուսաստանյան կոմունիստական հասարակական-քաղաքական շարժման ղեկավար Անդրեյ Բրեժնեւը: Նա 37 տարեկան է եւ շատ նման է իր անվանի պապին՝ 1964-82 թթ. խորհրդային ղեկավար Լեոնիդ Բրեժնեւին: Ա. Բրեժնեւը Երեւան է ժամանել բիզնեսի գործերով, սակայն այցելությունն օգտագործեց իր կուսակցության գաղափարները քարոզելու համար: Դրա մասին նա խոսեց «Արմենիա» հյուրանոցի սրահում անցկացրած մամուլի ասուլիսի ժամանակ:

Ապրիլի 24-ն ու այսօր Թուրքիայում տեղի ունեցածը երկերի նույն ժողովածուի տարբեր հատորներ են: Թուրքերը երբեք չեն ճանաչի Ցեղասպանության փաստը, մինչեւ այդ երկրում չլինի ժողովրդական կառավարություն: Վերջին 20 տարվա ընթացքում Ռուսաստանի ու Հայաստանի կողքին աճել է տնտեսական ու ռազմական մի հրեշ, ասաց Ա. Բրեժնեւը: Նրա կարծիքով, Թուրքիայում գոյություն ունի ֆաշիստական վարչակարգ, այդ երկրում ընթանում է իսկական պատերազմ քրդական ցեղերի դեմ ծանր մարտական տեխնիկայի կիրառմամբ: Ընդ որում, այդ պատերազմը վարելիս Թուրքիան նույնիսկ անցնում է Իրաքի սահմանը: Դրանով գործը չի ավարտվի, դեռ շարունակություն կլինի, հայտարարեց Ա. Բրեժնեւը: Նա քննադատեց ռուսաստանյան «անհասկանալի» իշխանությունների քաղաքականությունն Աբդուլահ Օջալանի նկատմամբ: Նա եղել է Ռուսաստանում, ես գիտեմ նույնիսկ, թե որտեղ է ապրել, ասաց բանախոսը: Չգիտեմ ինչու, մեր ազդեցությունը քրդերի շրջանում մենք փոխանակեցինք Կիպրոսում հրթիռներ տեղակայելու այսրոպեական իրավիճակի հետ, ասաց Ա. Բրեժնեւը: Նրա տվյալներով, Ա. Օջալանի անձնական կարողությունը գնահատվում է 2 մլրդ դոլարի չափ: Պետք է դեռ ապացուցել, որ Քրդական աշխատավորական կուսակցության առաջնորդն ահաբեկիչ է, հայտարարեց հյուրը: Այս առումով նա հիշեցրեց, որ նախկինում ահաբեկիչ էին անվանում Նելսոն Մանդելային ու Յասեր Արաֆաթին, որոնց սատարում էր իր պապի ղեկավարած Խ. Միությունը: Այսօր մեկը Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր է, մյուսը՝ հարգված քաղաքական գործիչ, պետական ղեկավար: Ուրեմն Լեոնիդ Իլյիչն իրավացի՞ էր նրանց պաշտպանելիս, հարցնում է Ա. Բրեժնեւը:

Բանախոսն ափսոսանք ու ցավ է ապրում տեսնելով, թե ինչպես է քանդվել երբեմնի հզոր տերությունը, ընդ որում՝ հասկանալի չեն քանդելու պատճառները: Այսօր Ռուսաստանի հետ ոչ ոք հաշվի չի նստում, չկա ոչ մի հարգանք նրա նկատմամբ: Մինչեւ Ռուսաստանում չհզորացվի տնտեսությունը, չծառայեցվի ժողովրդի կարիքներին, մենք որեւէ մեկին պետք չենք, վստահ է Ա. Բրեժնեւը:

Դրա հետ մեկտեղ գլխավոր քարտուղարի թոռը դեմ է ԽՍՀՄ-ի վերականգնմանը: Այդ գործընթացը պիտի գնա ներքեւից, ոչ թե հրամայական կարգով, պիտի լինեն վերամիավորման քաղաքական, տնտեսական պատճառներ:

Ա. Բրեժնեւն իր տեսակետն ունի նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հարցի վերաբերյալ: Դա բարդ եւ ոչ միանշանակ հարց է, ասում է կուսակցության ղեկավարը: Համենայն դեպս, պետք է ելնել մարդկանց կամքի ազատ արտահայտությունից թե Հայաստանում, թե Ղարաբաղում, թե Ադրբեջանում, ամեն դեպքում ուժի կիրառումն անթույլատրելի է: Ղարաբաղն այն խաղաթուղթն է, որ ով լավ խաղարկի, նա էլ կհաղթի, վստահ է Ա. Բրեժնեւը:

Դառնալով հարավսլավական ճգնաժամին, բանախոսն ուժի կիրառումը որակեց «բացասական գործոն, քաղաքական փակուղի, երբ այս միաբեւեռ աշխարհի տեր դարձած տերության ղեկավարությունը չի կարող պայմանավորվել մի փոքր երկրի հետ»: Այդ պատերազմից ԱՄՆ-ը չի շահի, իսկ Եվրոպան, որի ներքին գործերին խառնվում է Միացյալ Նահանգները, միայն նորանոր խնդիրների առջեւ կհայտնվի. արդեն ընկնում է եվրոյի կուրսը, այդ երկրների տնտեսությունը քաշվում է պատերազմի մեջ: Մյուս կողմից, շարունակեց Ա. Բրեժնեւը, պատերազմը շահեկան է Ռուսաստանի համար, քանի որ հետաձգվեց ՌԴ նախագահի պաշտոնանկության հարցը:

Ա. Բրեժնեւը հայտնեց, որ «բավական լուրջ տարաձայնություններ» ունի Գենադի Զյուգանովի հետ «կուսակցական շինարարության հարցերի շուրջ»: Այդ տարաձայնությունները ոչ թե ՌԴ կոմկուսի, այլ նրա ղեկավարության հետ են, «որը այսօր շեշտը դնում է ուղղափառության, ռուսական գաղափարի վրա, եւ դա մի երկրում, որտեղ ամուսնությունների 50-60 տոկոսը խառն ամուսնություններ են»: Եթե շեշտը դնում եք ազգային գաղափարախոսության վրա, ձեզ անվանեք ազգային եւ ոչ թե կոմունիստական կուսակցություն, առաջարկում է Ա. Բրեժնեւը: ՌԴԿԿ-ն Մ. Գորբաչովի կողմից «վերեւից» ստեղծված կուսակցություն է, պնդում էր բանախոսը: Ինչ վերաբերում է Վլադիմիր Ժիրինովսկուն, ապա նա, ըստ Ա. Բրեժնեւի, տաղանդավոր մարդ է, որ կարողացել է ստեղծել այդպիսի մի հսկայի, ինչպիսին է ՌԼԴԿ-ն:

Խոսելով իր ղեկավարած կուսակցության մասին, Ա. Բրեժնեւն ասաց, որ իր նպատակն է ակտիվորեն մասնակցել քաղաքական կյանքին, մասնավորապես դեկտեմբերի դումայական ընտրություններին: Պատկերացնո՞ւմ է արդյոք իրեն մի օր իր պապի կրեմլյան աշխատասենյակում: Պատասխանելով մեր այս հարցին, Ա. Բրեժնեւը նշեց, որ ձգտելու է իր կուսակցության հաղթանակին բոլոր ընտրություններում, այլապես իմաստ չուներ սկսել շարժումը: Ինչ-որ բան փոփոխել երկրում հնարավոր է միայն գտնվելով իշխանության մեջ, իշխանության ներսում, ասաց Ա. Բրեժնեւը: Նա պատրաստ է գնալ դաշինքների տարբեր կոմունիստական ու կոմունիստամետ ուժերի հետ, բանակցել է դրանցից բոլորի հետ, բացի ՌԴԿԿ-ից:

Կոմունիստական գաղափարներն իրենց չեն սպառել, իրեն սպառել է կաբինետային կոմունիզմը, երկիրը ղեկավարելու կաբինետային ոճը, համոզված է Ա. Բրեժնեւը: Նա հիմարություն է համարում «լճացում» բառն՝ իր պապի կառավարման շրջանի մասին: Ցավոք, Լեոնիդ Իլյիչը հիվանդ էր եւ պետք է շուտ անցներ վաստակած հանգստի: Նա հայտնեց, որ չի հանդիպել Հայաստանի քաղաքական գործիչների հետ, թեեւ համարում է, որ հանրապետության շատ ու շատ կառույցներ վեր են խոյացել Լ. Ի. Բրեժնեւի շնորհիվ: Վերջում բանախոսը ներկաներին նվիրեց իր «Մեր շարժումը» գիրքը ինքնագրով, որը շատ նման է պապի ստորագրությանը:

Երեկ Ա. Բրեժնեւը մեկնեց Երեւանից:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ
ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից
«Ազգի» համար

Տեսակցություն հայերի դեմ քարոզչություն ծավալած հրեաների ներկայացուցչի հետ

Անցյալ օրերին շատ հետաքրքիր մի հանդիպում ունեցա ամերիկահրեական կոմիտեի կառավարական եւ միջազգային գործերի գրասենյակի փոխտնօրեն Բերի Ջեյկոբսի հետ: Նրա անունը նշված էր ի պաշտպանություն «Մետաքսի ճանապարհի» օրինագծի՝ Մ. Նահանգների Կոնգրեսին ուղղված ամերիկահրեական ութ կազմակերպությունների հայտարարության մեջ:

Տեսակցությունն անցավ բավական սիրալիր մթնոլորտում: Մեր դիրքորոշումներն այդ հարցի վերաբերյալ հստակ էին: Ինձ զարմացրեց այն փաստը, որ Ղարաբաղի, Հայաստանի շրջափակման եւ Ադրբեջանի վրա սահմանափակումներ դնող հայտնի 907 բանաձեւի շուրջ նրա տեսակետները հար եւ նման էին թուրք եւ ազերի պաշտոնատար անձանց տեսակետներին:

«Մետաքսի ճանապարհ» ռազմավարական օրինագիծը փաստորեն վերացնում է Ադրբեջանի վրա նախապես դրված սահմանափակումները: Մենք այդ հարցում առաջին «ռաունդը» կորցրինք մարտի 23-ին, երբ Սենատի արտաքին հարաբերությունների կոմիտեն կողմ քվեարկեց այդ օրինագծին: Այդ անհաջողությունը մասամբ կարելի է վերագրել հետեւյալ ութ կազմակերպությունների միացյալ հայտարարությանը, որ նրանք հրապարակեցին քվեարկությունից մեկ օր առաջ. Ամերիկա-հրեական կոմիտե, Ամերիկա-հրեական կոնգրես, Զրպարտությունների դեմ պայքարող լիգա, Բնայ Բրիթ միջազգային կազմակերպություն, Ազգային անվտանգության հարցերի հրեական ինստիտուտ, Խորհրդային հրեաների ազգային կոնֆերանս, Ուղղափառ միություն եւ Ամերիկա-հրեական գլխավոր կազմակերպությունների նախագահների համագումար:

Նշանակալի է, որ Կոնգրեսում մեր շահերի դեմ գործող ամերիկահրեական կազմակերպությունների թիվը անցյալ սեպտեմբերի հետ համեմատած 5-ից 8 է դարձել: Մենք պատրաստ ենք ամենայն լրջությամբ վերաբերվել այդ հարցին: Պարզ է, որ դա Իսրայելի կողմից կազմակերպված միջոցառում է՝ նպատակաուղղված առավել ուժեղացնելու Իսրայել-Թուրքիա-Ադրբեջան կապերը՝ ի հաշիվ Իրան-Ռուսաստան-Հայաստան շահերի: Այդ ջանքերին հակազդելու միակ միջոցը մեր դեմ բացահայտորեն գործող այդ կազմակերպությունների անունների հրապարակումն է, հրապարակային խարազանումը եւ հակազդեցությունը:

Մեր տեսակցության ընթացքում պրն Ջեյկոբսը խոստովանեց, որ քննադատական խոսքեր լսել են ոչ միայն հայերից, այլեւ հույներից եւ նույնիսկ հրեաներից: Մենք պետք է ընդլայնենք քննադատությունների շրջանակը եւ առավել ուժեղացնենք դրանց հնչեղությունը՝ միշտ մնալով, անշուշտ, պատշաճության սահմաններում, որպեսզի այդ ութ հրեական կազմակերպություններին հասկացնենք, թե ինչ շահեր կարող են ակնկալել թիկունք կանգնելով Թուրքիային ու Ադրբեջանին եւ իրենց դեմ հանելով հայերին, հույներին, կիպրոսցիներին, քրդերին եւ ուրիշներին: Ավելին, նրանք իրենց արարքներով թշնամանք են սերմանում Մ. Նահանգների Կոնգրեսի անդամների շարքերում, որոնք շատ ավելի կարեկից են եղել հայերի, քան թուրքերի եւ ազերիների հանդեպ: Նույնիսկ Կոնգրեսի հրեա անդամների ջախջախիչ մեծամասնությունն էր հօգուտ 907 բանաձեւի քվեարկել անցյալ սեպտեմբերին՝ չանսալով հրեական կազմակերպությունների ադրբեջանամետ դիրքորոշմանը:

Անշուշտ, մենք չպետք է բոլոր հրեաներին վերաբերվենք բացասաբար, քանի որ նրանցից շատերը պաշտպանում են Հայ դատը: Իրականում այդ հայանպաստ տրամադրված հրեաները բազմիցս ավելի ուժգնորեն են քննադատել իրենց կազմակերպություններին, քան մենք ենք երբեւէ արել:

«Մետաքսի ճանապարհ» օրինագծի քննարկումների ծիծաղելի մասն այն է, որ նույնիսկ օրենք դառնալու դեպքում դա չի ծառայելու իր նպատակին, Կովկասի եւ Կենտրոնական Ասիայի ինը երկրների հարաբերությունների վրա չի ունենալու գործնական եւ ոչ մի ազդեցություն, քանի որ Ադրբեջանը հրաժարվում է Հայաստանի հետ առեւտուր անելուց: Ի՞նչ արժեք կարող է ունենալ մի օրենք, որը բոյկոտի է ենթարկվում հենց այն երկրի (Ադրբեջանի) կողմից, որի անունից քարոզչություն են կատարում հրեական կազմակերպությունները:

Այս հարցին պրն Ջեյկոբսը պատասխանեց, որ Ադրբեջանն առեւտուր կանի Հայաստանի հետ միայն Ղարաբաղի հարցի լուծումից հետո: Դրանով նա փաստորեն ընդունեց, որ օրենքը ոչ մի անմիջական դրական ազդեցություն չի ունենա եւ պայմանավորված է հակամարտությամբ, որի լուծումը դեռ անորոշ է:

Իհարկե, հրեական կազմակերպությունները բոլորովին էլ միամիտ չեն: Իմանալով հանդերձ, որ «Մետաքսի ճանապարհը» ոչ մի արժեք չի ներկայացնում, նրանք պաշտպանում են այն պարզապես, որպեսզի Թուրքիան եւ Ադրբեջանը պարտավորված զգան Իսրայելի հանդեպ: Ի պատասխան իմ մյուս հարցին, թե ինչու հրեական ամենաուժեղ կազմակերպությունը՝ AIPAC-ը, չէր միացել ութ մյուսներին պաշտպանելու «Մետաքսի ճանապարհ» օրինագիծը, պրն Ջեյկոբսը բացատրեց, թե այդ կազմակերպությունը զբաղվում է բացառապես Իսրայելին վերաբերող հարցերով: Պրն Ջեյկոբսի հետ այս առաջին հանդիպման վերջում մենք համաձայնեցինք շարունակել տեսակցությունները՝ հաշվի առնելով, որ հայ եւ հրեական քարոզչական կազմակերպությունների միջեւ տարաձայնությունները կարող են դեռ երկար տեւել:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

ՇԻՐԱԿ

Ժամը 21-ի «Հայլուրով»՝ լրատվաժամերի մի նոր շփոթ

Շիրակցի հեռուստադիտողը մինչեւ վերջերս հնարավորություն ուներ հերթականությամբ հետեւելու տեղական բոլոր 3 հեռուստատեսությունների եւ ազգային հեռուստատեսության երեկոյան (հիմնական) լրատվական թողարկումներին, ժամանակին ստանալու բազմակողմանի տեղեկատվություն: Ժամը 19-ին նա դիտում էր «Շիրակ» մարզային պետական հեռուստատեսության «Լուրեր» ծրագիրը, 20-ին՝ «Լրաբերը», 21-ին՝ «Շանթ» եւ 22-ին՝ «Ցայգ» հեռուստատեսությունների լրատվական թողարկումները: Երբ մարտի 1-ից «Շանթի» հաղորդումները հեռարձակվեցին առանձին կապուղով, օրական 18 ժամ տեւողությամբ եւ լուրերի թեկուզ 4 թողարկումներով, իսկ «Ցայգն» էլ իր հաղորդումների ժամերն առանձնացնելու հնարավորություն ստանալով՝ նույնպես փոխեց երեկոյան լուրերի եթերաժամը, շատ բան իրար խառնվեց: Այժմ ժամը 19-ին իրար հետ համընկնում, իրար խանգարում են «Շիրակի» ու «Շանթի», 21-ին՝ «Շանթի» ու «Ցայգի» լրատվական թողարկումները: Հեռուստադիտողը հարկադրված է յուրաքանչյուր դեպքում դրանց միջեւ դժվարին ընտրություն կատարել: Կան «Շանթի» ու «Ցայգի» լուրերի նաեւ գիշերային ու առավոտյան թողարկումներ, բայց դրանցից առաջիններն ուշ ժամերի են (համապատասխանաբար 23.30-ին եւ 0. ժամին), իսկ առավոտյանները նախ դարձյալ համընկնում են, երկրորդ՝ լուրերն արդեն նախորդ օրվանն են, երրորդ՝ այդ ժամին շատերը տանը չեն: Թվում է՝ այստեղ ե՛ւ հեռուստադիտողի շահերը հաշվի չեն առնվել, ե՛ւ հեռուստաընկերություններն իրենք դժվար թե շահած լինեն դրանից:

Ապրիլի 19-ից էլ պակասը լրացնելու է եկել «Հայլուրի» հիմնական թողարկման տեղափոխումը ժամը 21-ին... Եվ եթե մինչ այդ դեռ կարելի էր հնարավորության դեպքում գոնե տեղական լրատվական ծրագրերից մեկին հետեւել ժամը 19-ին, մյուսին՝ 21-ին, իսկ երրորդին՝ առավոտյան, ընդմիշտ երեկոյան բաց չթողնելով նաեւ «Հայլուր» վերանվանված «Լրաբերը», ապա այժմ արդեն մի իսկական շփոթ է առաջանում: Պետք է ենթադրել, որ այս փոփոխությունը մոտավորապես նույնպիսի խնդիր է առաջացրել նաեւ այլ քաղաքներում ու մարզերում, որոնք եւս ունեն տեղական հեռուստատեսային ու լրատվական ծրագրեր: Դեռ չհաշված, որ ժամը 21-ի «Հայլուրը» համընկնում, «խփում» է նաեւ ռուսական հեռուստատեսության նույն ժամի «Վեստի» լրատվական ծրագրին, որը նույնպես փոքր լսարան չունի:

Ի դեպ, Գյումրիում, Շիրակում, որքան մեզ հայտնի է՝ նաեւ հանրապետության մյուս մարզերի մեծ մասում, ազգային հեռուստատեսության առավոտյան հաղորդումները չեն հեռարձակվում: Առաջ գոնե շաբաթ եւ կիրակի օրերին նման «շռայլություն» թույլ տրվում էր: Ֆինանսական հնարավորություն չկա, ասում են: Հին ու նոր որոշ նախարարներ միայն Երեւանի կամ լավագույն դեպքում Արարատյան դաշտի հարցերն են կարողանում կամ ցանկանում լուծել, իսկ մարզերը նրանց համար հիմնականում գավառի դեր ունեն: Ինչեւէ, երեկոյան լրատվաժամերի ճիշտ հերթագայման, համաձայնեցման խնդիրը կարեւոր է: Հասկանալի է, որ ինչպես յուրաքանչյուր լրատվամիջոցի, այնպես էլ «Հայլուրի» ինքնիշխան իրավունքն է իր հաղորդաժամերի ընտրության հարցը: Նույնքան հասկանալի է, որ տվյալ դեպքում հարմարվողն ամենից առաջ տեղական լրատվամիջոցները պիտի լինեն: Բայց երեւի պետք է, որ բոլորն էլ հարգեն ու հաշվի առնեն նաեւ հեռուստադիտողի իրավունքը, նրա շահերը: Եվ վերացնեն ստեղծված շփոթը:

Օգտվելով առիթից, կուզեինք թեկուզ այսքան ուշացումով նաեւ տարակուսանք արտահայտել «Լրաբերը» «Հայլուր» վերանվանելու կապակցությամբ: «Հայլուր» անվանումը (ինչպես որ Արմենպրես, Վրացինֆորմ եւ այլն) ավելի կսազեր լրատվական գործակալությանը, եւ նախկինում այդպես էլ կար: Իսկ «Լրաբեր» անվանումը, թույլ տվեք ասել որպես անձնական կարծիք, ավելի ճիշտ ու հարազատորեն է արտահայտում հայկական լրատվական ծրագրի, լրատվական թողարկման էությունը:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ
Գյումրի

digitised by A.R.A.R.@

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Երեւան է ժամանել նաեւ Կոլյա Կոլեսնիկովի ընկերուհին

«Կոմսոմոլսկայա պրավդա» օրաթերթը թերեւս միակն է ռուսական մամուլում, որ ուշադրությամբ հետեւում է Հայաստանում հայտնաբերված ԴԱՎ-ի դեղամիջոցի կլինիկական հետազոտություններին: Հենց այս թերթի միջնորդությամբ է Երեւանում բուժվում կալինինգրադցի Կոլյա Կոլեսնիկովը: Թերթի ուրբաթ օրվա համարում ԴԱՎ-ին անդրադարձող հոդվածների մի ամբողջ շարք է տպագրված, որոնցից ամենահետաքրքիր հատվածները ներկայացվում են:

Կոլյային փորձում են բանտարկել, իսկ մենք բուժելու հույս ունենք

Բալթյան նավատորմի դատախազությունը քրեական գործ է հարուցելու նախկին նավաստի Նիկոլայ Կոլեսնիկովի դեմ: Ըստ նավատորմի ղեկավարների, Կոլեսնիկովը 1997 թ.-ին զինակոչային հանձնաժողովից թաքցրել է իր առողջության իրական վիճակը: Երբ «ԿՊ»-ն հրատարակեց մի հոդված, ըստ որի Կոլեսնիկովը ԴԱՎ-ի վիրուսով վարակվել է զինվորական հոսպիտալում, բալթյան նավատորմի բժիշկների արձագանքը երկար սպասել չտվեց: Բալթյան ռազմական հոսպիտալի տնօրենը հաղորդեց, թե իրենց կլինիկայում երեք շաբաթ բուժված նավաստի Կոլեսնիկովի արյան մեջ բուժման երկրորդ օրը ԴԱՎ-ի վիրուս է հայտնաբերվել: Եթե մեղադրանքն ապացուցվի, ապա Կոլեսնիկովին մինչեւ երկու տարի ազատազրկում է սպառնում:

Թերթը սակայն մեղադրանքին հակափաստարկ է ներկայացնում Պոդոլսկի զինվորական հոսպիտալից Կոլյային տրված հիվանդության պատմությունը, ուր նշված է, թե «հիվանդությունը ձեռք է բերված զինվորական ծառայության ընթացքում»: «Մենք սեփական հետաքննություն չենք անցկացրել, սակայն, եթե նավատորմի ղեկավարությունը դատական հետաքննություն սկսի, ապա գործը տանուլ կտա», ասում է Կոլյայի հայրը:

Այս օրերին Երեւան է ժամանել նաեւ Կոլյայի ընկերուհին Մարինան: Անցած շաբաթ բժիշկները նրա արյան անալիզն են վերցրել՝ վերջնականորեն ստուգելու աղջկա վիրուսակիր լինելը:

Վերջին նորությունները կլինիկայից

Ինչպես հայտնել են բժիշկները, հինգշաբթի օրը ստացված անալիզի արդյունքները բավական հուսադրող են. Նիկոլայի օրգանիզմում վիրուսի հետքեր գրեթե չեն հայտնաբերվել, միայն փոքր քանակություն՝ մանրակրկիտ անալիզի ժամանակ: Եթե Կոլյային այժմ ստուգեր սովորական մի լաբորատորիա, բացասական պատասխան կտար, սակայն Կոլյային «Արմենիկում» դեռեւս անհրաժեշտ է ներարկել: Փոքր հավանականություն կա, թե վիրուսը կարող է ակտիվանալ:

«Արմենիկումը» գրեթե գաղտնազերծված է

Լրագրողներն առաջին անգամ պաշտոնական տեղեկություններ ստացան «Արմենիկումի» կլինիկական հետազոտությունների ընթացքի մասին: ՀՀ ԳԱԱ-ի փոխնախագահ, ակադեմիկոս Էմիլ Գաբրիելյանի կողմից ստորագրված մամլո հաղորդագրությունը տեղեկություններ է պարունակում դեղամիջոցի հատկությունների եւ օրգանիզմի վրա թողած ազդեցության մասին:

Պարզվել է, որ «Արմենիկումը» օժտված է արտահայտված բակտերիոցիդային ակտիվությամբ, ինչպես նաեւ ունակ է խթանելու «գումորալային եւ բջջային իմունային պատասխանը»: Դեղամիջոցը սպանում է նաեւ ՌՆԹ եւ ԴՆԹ պարունակող վիրուսները: Սկզբնապես դա ապացուցել են գրիպով, սովորական հերպեսով եւ էնցեֆալոմիոկարդիտի վիրուսներով վարակված մկների եւ հավերի վրա արված փորձերը: Ավելի ուշ, երբ դեղամիջոցով սկսեցին բուժել մարդկանց, հերպեսով տառապողները ազատվեցին վիրուսային այս հիվանդությունից:

Դեղամիջոցի թունավորությունը ստուգվել է չորս տեսակի լաբորատոր կենդանիների վրա: Դրանց ներարկվել էին մի քանի անգամ ավելի մեծ չափաքանակներ, քան բավարար է մարդուն: Արդյունքում կենդանիներն իրենց լավ էին զգում, իսկ անալիզները էական շեղումներ ցույց չէին տալիս:

«Արմենիկումը» ներարկվում է ներերակային, կաթիլայինի ձեւով: Դեղամիջոցը նախապես լուծում են 500 մլ ֆիզիոլոգիական լուծույթում: Ներարկումից հետո հիվանդների ջերմությունը բարձրանում էր եւ պահպանվում 4-7 ժամ, գլխացավ եւ մկանային թուլություն էր սկսվում:

«Արմենիկումի» փորձարկումները շարունակվում են ավելի քան 5 ամիս: Դեղամիջոցով բուժվող հիվանդներից երկու երրորդի օրգանիզմում վիրուս չի հայտնաբերվում ժամանակակից ոչ մի միջոցով:

ԴԱՎ-ի դեղամիջոցը կարող էր հայտնաբերվել Ռուսաստանո՞ւմ

Մի քանի տասնյակ հայտնագործությունների հեղինակ, նովոսիբիրսկցի գիտնական Վասիլի Տրետյակովը «ԿՊ»-ին է դիմել սենսացիոն հայտարարությամբ. հնարավոր է, որ Հայաստանի բժիշկները ուղղակի օգտվել են նրա գյուտերից: Բանն այն է, որ Տրետյակովը երկար տարիներ զբաղվել է արծաթ պարունակող դեղամիջոցների հետազոտությամբ եւ եզրակացրել, որ դրանց ներերակային ներարկումը կարող է սպանել ԴԱՎ-ի վիրուսը: Գիտնականը բազմաթիվ կազմակերպությունների եւ ղեկավար անձանց դիմել է աջակցություն ստանալու նպատակով, սակայն ապարդյուն: «Հարգելի խմբագրություն: Ուզում եմ բացատրել, թե ինչու Հայաստանն «առաջինն» է հայտնաբերել ԴԱՎ-ի դեղամիջոցը, իսկ Ռուսաստանը, ինչպես միշտ, ուշացել է, գրված է նամակում: Այս պատմությունը սկսվել է 1988-ին եւ շարունակվում է արդեն 11 տարի: Դեռեւս այն ժամանակ ես առաջարկեցի «արծաթի կոլոիդային դեղամիջոցը», որը 1989-ին պատենտավորվեց որպես հակավիրուսային միջոց: Խոցը բուժելու նրա ազդեցությունն ուղղակի զարմացուցիչ էր: Մեր տվյալներով, դեղամիջոցն օժտված էր ԴԱՎ-ի հակավիրուսով, սակայն ԴԱՎ-ով հիվանդների վրա լուրջ փորձարկումներ անել չհաջողվեց: Այդ օրվանից դիմել եմ տարբեր մարմինների, սակայն մերժում եմ ստացել: Կարծում եմ՝ գիտեմ այս մեթոդի Հայաստան արտահոսման ճիշտ ուղին, քանի որ 1994-ին իմ բոլոր հետազոտություններն ինքս եմ փոխանցել Ռուսաստանի առողջապահության նախարարության խոշոր պաշտոնյա Էդուարդ Բաբայանին: Ենթադրում եմ, հնարավոր է՝ անհիմն, որ նա կարող էր այդ մասին տեղյակ պահել իր հայրենակիցներին:

Ամեն դեպքում ես ուրախ եմ, որ Հայաստանը ճիշտ քայլ է արել եւ իբր մեկ տարում ստեղծել բացառիկ այս դեղամիջոցը: Համոզված եմ. արծաթ պարունակող դեղամիջոցներին է վիճակված 21-րդ դարում հեղափոխություն անելու տարբեր տեսակի վարակների բուժման գործում»:

Պատրաստեց
ԱՐՄԵՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆԸ

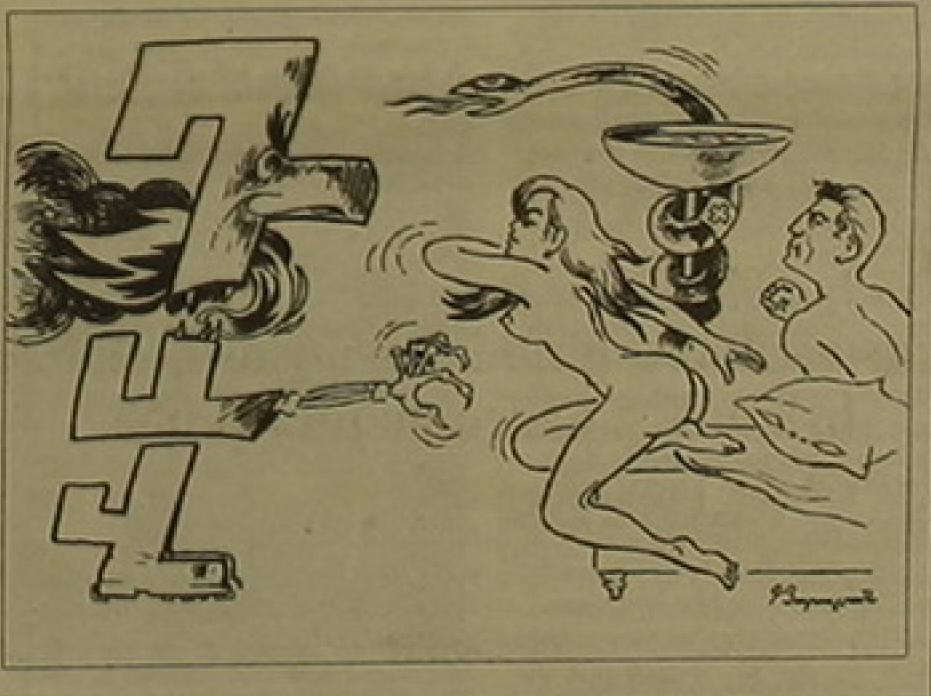

Նոր կազմակերպություն՝ «Թուրքիայի ազատագրության ժողովրդական ճակատ-Ալեքսանդրեթի նահանգ»

Ապրիլի 13-ի համարում փարիզյան «Յառաջ» լրագիրն անդրադարձել է լոնդոնյան «Ալ Հայաթ» արաբական թերթի ապրիլի 1-ի համարում զետեղված Մուհամեդ Խալիֆայի հոդվածին: Վերջինիս խնդրո առարկան՝ մի նոր կազմակերպություն է, որը կոչվում է «Թուրքիայի ազատագրության ժողովրդական ճակատ-Ալեքսանդրեթի նահանգ»: Հոդվածագիրը հարց է տալիս՝ արդյոք սա իրակա՞ն ուժ է, թե՞ երեւակայական, նմա՞ն է անցյալի Հայաստանի Ազատագրության հայ գաղտնի բանակին, ներկայիս PKK-ին, թե՞ պարզապես քարոզչական պայթուցիկ է:

Ըստ նույն աղբյուրի, մարտի վերջերին թուրքական անվտանգության մարմինները հայտնել են, որ Հաթայի նահանգում (իմա՝ 1939 թ.-ից բռնակցված Ալեքսանդրեթի մարզում) ռումբ է պայթել մի հանրախանութում, զոհվել են 4 հոգի: Այդ միջադեպը դիտորդներին հիշեցրել է միեւնույն նահանգում 1996-1997 թթ. տեղի ունեցած գործողությունները: Այն օրերին կասկածներն ուղղված էին PKK-ին, որն իբր թե կարող էր դրանք իրականացնել հօգուտ Սիրիայի, քանզի այդ տարածքը չի գտնվում PKK-ի գործունեության ծիրում: Այդ գործողությունները կապվել են ի պատասխան այն պայթյունների, որոնք 1996 թ. թուրքական գաղտնի ծառայությունները իրագործել են սիրիական քաղաքներում, ինչը, Դամասկոսի համաձայն, ճնշման միջոց էր Անկարայի կողմից:

Սակայն, հիմք ընդունելով որոշ փաստարկներ, թուրքական անվտանգության եւ քաղաքական շրջանակները հավանական են համարում այդ կազմակերպության առկայությունը: Այսպես, տարբեր առիթներով գրվում են այդ ճակատի ստորագրությամբ արաբերեն եւ թուրքերեն թռուցիկներ: Իսկ անցյալ տարի եվրոպական տարբեր մայրաքաղաքներում կազմակերպության անդամները քաղաքական եւ քարոզչական կապեր են հաստատել գլխավորապես այն լրագրողների հետ, որոնք զբաղվում են թուրքական հարցերով: Միեւնույն ժամանակ նրանք մասնակցել են նույն խնդիրներին նվիրված դասախոսություններին եւ համագումարներին, ուր ներկայացրել են իրենց դասը՝ չբացահայտելով իրենց ինքնությունը կամ պաշտոնը:

Իրենց հրապարակած հայտարարության մեջ նրանք ներկայացել են իբրեւ «Գրավյալ Ալեքսանդրեթի նահանգի Սիրիայի արաբ ժողովրդի» ներկայացուցիչ, ժողովուրդ, որի թիվը հասնում է 5 մլն: Կազմակերպությունը ձգտում է պաշտպանել նրա «լեզվական, ազգային, բնական եւ այլ տեսակի իրավունքները», որոնք ոտնահարված են Թուրքիայի կողմից ի հակադրումն միջազգային օրենքների եւ սկզբունքների, այդ թվում նաեւ՝ 1921 թ.-ի ֆրանս-թուրքական համաձայնագիր, որը երաշխավորում էր փոքրամասնությունների իրավունքները:

Հայտարարության վերջում ավելում է, որ «Ալեքսանդրեթի նահանգը իր հողով ու ժողովրդով արաբական է, իսկ դրա հարցը վերաբերում է իր արաբ բնակչությանը, որը կառչած է ինքնորոշման իրավունքին»: Հայտարարությունը բոլոր արաբներին զգուշացնում է թուրք-իսրայելական համագործակցության վտանգներից, նրանցից պահանջելով միակամ լինել Թուրքիայի նկատմամբ եւ նեցուկ կանգնել Սիրիային:

Նշելով հանդերձ, որ տեղեկությունները սակավաթիվ են այս կազմակերպության մասին, հեղինակը հավանական է համարում, որ այն մեկն է հեղափոխական 20 խմբավորումներից, որոնք դեմ են աքաթուրքյան պետությանը: Սա ավելի ցույց է տալիս թուրքական պետական կառույցի ճգնաժամը, քան այդ կազմակերպությունների ներկայացրած գործնական ուժը, բացառյալ դրանցից շատ քչերը:

Ավելացնենք, որ Ալեքսանդրեթի (Իսկենդերուն) նահանգը, որի տարածքը կազմում է շուրջ 4806 քառ. կմ, գտնվում է Սիրիայի հյուսիս-արեւմտյան մասում: 1939 թ. ֆրանս-թուրքական նենգափոխության եւ դավադրության հետեւանքով վերջնականապես բռնակցվեց Թուրքիային: Նահանգը սիրիական տարածք էր, որը գլխավորապես բնակեցված էր արաբներով, հայերով եւ այլ ազգային փոքրամասնություններով, իսկ թուրք բնակչության քանակը չէր անցնում 25 տոկոսից: 1915 թ.-ից ի վեր այս նահանգի հայերը ենթարկվել են կոտորածների եւ բռնագաղթի, որի հետեւանքով նահատակվել են նրանցից ավելի քան 11 հազար:

Ա. ՄԱԼԽԱՍՅԱՆ

ՀԻՇՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Քլինթոնը մոռացավ «ատոմային պայուսակը»

Ըստ էության, Մոնիկայի դավաճանությունից հետո ԱՄՆ-ի նախագահի հիշողությունն էլ սկսեց դավաճանել: Ապրիլի 24-ի երեկոյան, ինչ-որ անակնկալ գործի համար, Քլինթոնն իր ավտոմեքենայով շտապել է Սպիտակ տուն՝ մոռանալով իր «ատոմային պայուսակն» այն շենքում, ուր ընթանում էին ՆԱՏՕ-ի աշխատանքները: Գերվտանգավոր այդ պահին, նույնքան վտանգավոր արարքով, ամերիկացի պաշտոնյան ստիպված պայուսակը քայլելով է տարել Սպիտակ տուն: Հիշեցնենք, որ ԱՄՆ-ի նախագահը ամեն պահի կարող է ատոմային պայուսակի միջոցով հրամաններ տալ՝ միջուկային մարտագլխիկներ կրող ռազմավարական հրթիռներով հարձակում սկսելու ընդդեմ աշխարհի որեւէ թիրախի կամ ենթադրյալ թշնամու:

Իր հերթին, Սպիտակ տան խոսնակը, կեսլուրջ-կեսկատակ հայտարարել է, որ «նման բաներ էլ են պատահում աշխարհում», ավելացնելով, որ անցյալ տարի ինքը չի կարողացել հասնել Հյուսիսային Իռլանդիայից Մոսկվա ուղեւորված նախագահական օդանավին՝ դրանով իսկ բաց թողնելով նախագահի հետ մեկնելու առիթը:

Ահա այսպես, կեսկատակ-կեսլուրջ Վաշինգտոնը եւ սիրահարված Բիլը տնօրինում են մեր մոլորակի ճակատագիրը: Ա. Մ.

ՀԻՇԵՑՈՒՄ

Ձեր երեխաներին մեքենայի մեջ մենակ մի թողեք

«Ավտոմեքենայում կտրող գործիք ունե՞ք» հարցին գերժամանակակից էլեկտրական կոճակներով հարուստ մեքենաները գրեթե միանշանակ բացասական պատասխան տվեցին: Եվ զարմացան, երբ կոճակը սեղմելուն պես վեր բարձրացող դռան ապակիները հեշտությամբ կես արեցին իրենց «շեղբին» դրված համարյա բոլոր առարկաները: Բայց «մորթված» վարունգն ու հյութը քամված անանասը վարորդներին, հեռուստադիտողներիս չհուշեցին այն ահավոր դժբախտության մասին, ինչը կարող է յուրաքանչյուրիս հետ պատահել: Գերմանական RTL հեռուստաալիքով օրերս սփռված հաղորդումն ահազանգում էր՝ «Մի թողեք ձեր երեխաներին մեքենայի մեջ մենակ»: Հազարներ արժեցող էլեկտրական կոճակներով մեքենաներին հաճախ վճարում ես նաեւ ամենաթանկը՝ երեխաներիդ կյանքը: Մահվան ելքով դժբախտ դեպքերը շատ են. մի 4-ամյա երեխա սեղմել էր կոճակն ու հետո պատուհանից փորձել դուրս նայել: Ապակին կանգ էր առել շատ ուշ, երբ վնասվել էր ընչափողը. մյուսը փորձել էր բռնել պատուհանից դուրս սլացող փուչիկը... Մեծահասակներն էլ ապահովագրված չեն: 40-ամյա մի տղամարդու ասելով, հոր մահվան մեջ իրեն մեղավոր է զգում. մեքենայի մեջ մենակ մնացած հայրը վատ է զգացել, փորձել է դուրս գալ, պատահմամբ սեղմել է պատուհանի ապակին փակող կոճակն ու... Ապակիներն առարկայի հանդիպելիս կանգ են առնում, եթե մեքենան համապատասխան զգուշացնող սարք ունի: Այն կարելի է տեղադրել: Հայաստանում նման ավտոմեքենաներ ունեցող վարորդները սրա մասին գիտե՞ն:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ,
Գերմանիա

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Նիդեռլանդացի 44-ամյա Դորոթի Ֆորմայի նկարահանած 54 րոպե տեւողությամբ «Լռության պատը» ֆիլմը նկարահանվել է Հայկական ցեղասպանության իսկությունն ապացուցող փաստերի հիման վրա: Մինչ «Լռության պատը» ֆիլմը նա նկարահանել է ֆիլմեր նվիրված թուրք արվեստագետներին, Ինգուշիայի քաղաքական իրադրությանը եւ Իսրայելի ու Պաղեստինի միջեւ ընթացող բանակցությունների երկրորդ փուլին: Ֆիլմը փաստավավերագրական է, արդեն ցուցադրվել է Դանիայի ազգային հեռուստատեսությամբ:

Քանդել լռության պատը

Ֆորման աշխատում է մի փոքրիկ հեռահաղորդակցական ընկերությունում, որը կազմում է մարդասիրական լիգայի մի մասը եւ չնայած Նիդեռլանդներում ընդունված է, որ լրատվության միջոցները ծառայեն որոշակի կրոնական, ազգային կամ քաղաքական խմբավորումների շահերին, HUMAN ընկերության գլխավոր նպատակը մարդկանց օգնելն ու նրանց հոգսերը թեթեւացնելն է, իսկ սկզբունքները պատասխանատվություն կրել սեփական նյութերի համար, ընտրության հնարավորություն ունենալ եւ ոչ մեկի կոնկրետ հրամաններին չենթարկվել: «Ես մարդասիրական լիգայի անդամ չեմ, բայց ինձ հոգեհարազատ է նրանց գործելաոճը», ասում է Ֆորման:

Բնական է, որ մի երկրում, ուր թուրքական մեծ համայնք կա, նա սկսեց հետաքրքրվել հայկական ու քրդական պրոբլեմներով, իսկ ծանոթանալով հայազգի պատմաբան Վահագն Տադրյանի հետ զգաց, որ հայերի դեմ կազմակերպված ցեղասպանությունն արժանի է մի նոր, արմատականորեն տարբեր մոտեցման, որը մարդկանց կստիպի «մտածել»: Իրոք, ֆիլմը չի փորձում կոնկրետ գնահատականներ տալ, այլ ներկայացնելով պատմական իրողությունները եւ երկու հայ եւ թուրք գիտնականների մոտեցումները, յուրաքանչյուրին նպատակ է սեփական եզրահանգումներ անել: Թաներ Ակչամը եւ Վահագն Տադրյանը ոչ միայն սոսկ ուսումնասիրել են եղեռնը, այլեւ ծնվել են արյան մեջ ունենալով դրա արձագանքները: Նրանց գաղափարները լուրջ տարբերություններ ունեն: AIM-ի այն հարցին, թե ինչպե՞ս հանդիպեց Վահագն Տադրյանին եւ Թաներ Ակչամին եւ մտածեց համատեղ ծրագիր իրականացնելու մասին, Ֆորման պատասխանեց. «Տադրյանին հանդիպել եմ 1992 թ.-ին Ամստերդամում: Եկել էր հայկական հարցերով դասախոսություն կարդալու, եւ ես նրանից հարցազրույց վերցրի դանիական թերթի համար: Մինչ այդ նրա մասին երբեք չէի լսել: Նրա կենսագրությունն ինձ հետաքրքրեց: Հարցազրույցից հետո նա ինձ ասաց, որ Գերմանիայում հանդիպելու է Թաներ Ակչամ անունով թուրք մտավորականի հետ եւ շատ է հուզվում»:

Ֆիլմը նկարահանվել է Թուրքիայում, Գերմանիայում, Բելգիայում, ԱՄՆ-ում եւ այդ պատճառով սովորականից թանկ արժի: Ֆինանսավորել են HUMAN-ը եւ, քանի որ այդ հարցը Նիդեռլանդներում լավ չի ուսումնասիրված եւ հետաքրքրում է մարդկանց, Միջազգային հարաբերությունների եւ զարգացման ազգային կոմիտեն:

Ֆիլմի նկարահանումը սկսեցին 1996-ին, չնայած, Ֆորմայի հավաստմամբ, նյութն իր մեջ վաղուց էր խմորվում: Մինչեւ ֆիլմի ֆինանսավորումը նա արդեն Համբուրգում այցելել էր Ակչամին եւ զրուցել հետը, քանի որ ֆիլմի ստեղծման միակ նպատակը, ըստ ռեժիսորի, նյութը նոր տեսանկյունից մեկնաբանելն էր, լսելով բոլոր կողմերին: Իսկ այն հարցին՝ տատանվեցի՞ն, թե՞ միանգամից համաձայնեցին ֆիլմի հերոսները նկարահանվել, Ֆորման պատասխանեց. «Տադրյանը որոշ ժամանակ խնդրեց մտածելու, ես հասկանում եմ նրա տատանման պատճառները: Ես շատ ուրախ եմ, որ եւ նա, եւ Ակչամն ինձ վստահեցին, չէ՞ որ չգիտեին, թե ես ինչպես կմեկնաբանեմ նյութը եւ ի վերջո ինչ կստացվի»:

Վավերագրական ֆիլմի գլխավոր «հերոսներից» մեկը՝ հայազգի պատմաբան Վահագն Տադրյանը, 70-ականներին օգնեց ստեղծելու եղեռնի համեմատական ուսումնասիրման կենտրոն: Նա Հայկական ցեղասպանությունը ուսումնասիրող գիտնականներից ամենալուրջն է եւ ավելի քան 30 տարի է նվիրել դրա բոլոր կողմերի մանրամասն ուսումնասիրմանը՝ օգտագործելով սոցիոլոգիայի, պատմության, իրավունքի եւ բազմաթիվ լեզուների իր փայլուն գիտելիքները:

Նրա աշխատանքների գագաթնակետը 1995 թ.-ին տպագրված «Հայկական ցեղասպանության պատմություն» գիրքն է: Դա մի հազվագյուտ աշխատություն է, որը գրելու համար ծախսվել է ավելի քան 20 տարի: Տադրյանը մեծ մասամբ հիմնվում է Օսմանյան Թուրքիայի փաստաթղթերի եւ գաղտնի նամակագրության վրա, որ Թուրքիան վարում էր իր դաշնակիցների՝ Ավստրիայի ու Գերմանիայի հետ: Սա միակ ապացույցը չէ, որ ցեղասպանությունը, ինչպես էլ Թուրքիան ժխտի, իրողություն է, բայց գուցե ամենավճռականն է: Անցյալը մասնացույց անելով, պրոֆ. Տադրյանը կարողացավ համոզել, որ անցյալի ոճրագործություններն իրենց կնիքն են թողնում սերունդների վրա:

Թուրք պատմաբան Թաներ Ակչամը, նրա կարծիքով, «շատ ազնիվ գիտնական է, որը ճշգրիտ պատկերացումներ ունի 19-րդ դարի վերջերին Թուրքիայում հայ ժողովրդի դեմ կազմակերպված կոտորածների վերաբերյալ: Որպես ծախ մտածող, նա հայրենիքում չի ընդունվել, ինչը նաեւ օգտակար է եղել, քանի որ հնարավորություն է տվել նրան Գերմանիայում ապրելով, անարգել ուսումնասիրել հայ-թուրքական կոնֆլիկտների արմատները: Այդ է պատճառը, որ երբ նա ինքն ինձ մոտեցավ, ես առանց տատանվելու առաջարկեցի իմ օգնությունը: Ես նրան տրամադրեցի բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը: Նա պարբերաբար ինձ ասում էր, որ ոչ մի ուրիշ գիտնական այդքան հետեւողականությամբ մեկ այլ գիտնականի հետ չէր կիսի իր տարիների տքնաջան աշխատանքի պտուղները, եթե դրանք դեռ հրատարակված չեն»:

Վերջին անգամ Հայաստան կատարած այցի շրջանակներում պրոֆ. Տադրյանը դասախոսություններ է կարդացել Երեւանի պետական համալսարանում, Եղեռնի թանգարանում եւ Ստեփանակերտի պետական համալսարանում, եւ բոլոր տեղերում նրան խնդրել են նոր դասախոսություններով հանդես գալ: Նրան շատ մտահոգել է, որ ցեղասպանության թանգարանն իր արխիվային փաստաթղթերով միակն է, որ զբաղվում է Եղեռնի ուսումնասիրմամբ, ավելի մեծ ներուժով կենտրոն չկա, չկան նաեւ թուրքերենին (հատկապես օսմանյան թուրքերենին) կատարյալ տիրապետող կամ տիրապետել ձգտող երիտասարդներ եւ ուսուցանելու պատրաստ ուսուցիչներ:

Վահագն Տադրյանի գլխավոր «Հայկական ցեղասպանության պատմություն» աշխատությունը ջերմ ընդունելության է արժանացել եւ վերահրատարակվել է 4-րդ անգամ: Թարգմանվել է ռուսերեն, ֆրանսերեն, իսպաներեն եւ արաբերեն: Ծրագրերի մեջ մտնում է նաեւ հետահայաց անդրադարձը 1909-ին Ադանայում կազմակերպված ջարդերին եւ այդ նպատակով արդեն ուսումնասիրել է հայերեն, թուրքերեն, գերմաներեն, անգլերեն եւ ֆրանսերեն լեզուներով հսկայական նյութ:

AIM ամսագիր

Պատրաստեց Ռ. ԱՇԻԿՅԱՆԸ

ՍՅՈՒՆԻՔ

Վերականգնված դպրոց եւ նոր մանկապարտեզ Կոռնիձորում

ՀՀ վարչապետ Արմեն Դարբինյանի եւ ՄԱԿ-ի մշտական համակարգող Կասիցա Չեկալովիչի գլխավորած պատվիրակությունների այցը Գորիս

Ապրիլի 25-ին տոնական տրամադրություն էր Գորիսի ենթաշրջանի Կոռնիձոր գյուղում, որը ոչ վաղ անցյալում՝ հայ-ադրբեջանական հակամարտության տարիներին, տարածաշրջանի ամենաթեժ կետերից էր, իսկ այժմ փորձում է նվազ միջոցներով տեղել կյանք մեջքը: Եվ ահա, այս իրավիճակում, իրադարձային էր ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի հովանավորությամբ հիմնովին վերանորոգված ու ժամանակակից տեսքի բերված գյուղի՝ կռվում զոհված ազատամարտիկներ Ազնիվ Բալասանյանի անունը կրող, 220 աշակերտ ունեցող դպրոցի եւ Գագիկ Միրզոյանի հիշատակին անվանակոչված մանկապարտեզի բացման արարողությունը, որին մասնակցելու համար Գորիս էին ժամանել ՀՀ վարչապետ Արմեն Դարբինյանի եւ ՄԱԿ-ի մշտական համակարգող, ծրագրի ղեկավար Կասիցա Չեկալովիչի գլխավորած պատվիրակությունները:

ԱԺ պատգամավոր, Գորիսի քաղաքապետ Սուրեն Խաչատրյանի բացման խոսքից հետո ելույթ ունեցավ վարչապետ Արմեն Դարբինյանը. «Ես ուրախ եմ, որ տեսնում եմ ձեր հաղթանակած դեմքերը: Ուրախ եմ, որ դուք հաղթանակում եք ոչ միայն կռվի դաշտում, այլեւ՝ քաղաքացիական կյանքում...»: Նորոգ շենքի սկզբնամասում տե՞սքը, թե՞ իրեն ուղղված հոգնած հավատով հայացքներն էին պատճառը, որ վարչապետը, ի լրումն արդեն արվածի, կառավարության անունից խոստացավ նախաձեռնել ու իրականացնել շենքին համահունչ մարզադաշտի կառուցման աշխատանքները եւ «...ուսանողության կենտրոնում պահել Կոռնիձոր գյուղի հիմնահարցերը»:

Կրթության եւ գիտության փոխնախարար Սիդա Թոփուզյանի համոզմամբ, չընկրկելու փայլուն օրինակ ցույց տված դպրոցում, անկասկած, հայրենասիրությամբ տոգորված սերունդ կկրթվի:

Կասիցա Չեկալովիչը, որն, ի դեպ, այդ օրը՝ Գորիսի քաղաքապետի հրամանագրով Գորիսի պատվավոր քաղաքացի էր ճանաչվել, իր ջերմ խոսքում ասաց. «Ահա թե ինչ կարող ենք անել ամենքս միասին»:

Սյունիքի մարզպետ Ռոման Նավասարդյանը շնորհակալություն հայտնեց ՀՀ կառավարությանը, ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակին, այդ գործում ներգրավված բոլոր մարդկանց եւ շեշտեց պահի ընդգրկուն խորհուրդը. «Այսօր տոն է Կոռնիձորում, եւ այդ տոնը Սյունիքինն է»:

Ելույթներ ունեցան նաեւ ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ Անտոն Կրադերիկը, աշակերտուհի Հասմիկ Սիմոնյանը:

Վերականգնման ու վերանորոգման ծրագրի (ղեկ.՝ Արմեն Չոբանյան, համակարգող՝ Սիմոն Մելիքյան) կատարողը «Նոյակ» ՍՊԸ-ն էր (նախ.՝ Սեւադա Հայրապետյան, տեղամասի պետ՝ Հրաչիկ Պողոսյան):

Ծրագրված է հուլիսին ավարտել ե՛ւ դպրոցի, ե՛ւ մանկապարտեզի կահավորումը: Աշխատանքների վերջնափուլում են ենթամարզի սահմանամերձ Խնձորեսկ եւ Հարթաշեն գյուղերի դպրոցների նմանօրինակ ծրագրերը:

ԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գորիս

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

«Ամադեուս» փառատոնն ավարտվեց

Ստեփանակերտում ավարտվեց «Ամադեուս» երաժշտական մրցույթ-փառատոնը, որի եզրափակիչ համերգը մրցույթի հաղթողների մասնակցությամբ տեղի ունեցավ ապրիլի 25-ին:

Երկու փուլով անցկացված մրցույթում ապրիլի 17-25-ին իրենց երաժշտական ունակություններն էին ցուցադրում Արցախի 200 պատանի երաժիշտներ ու կատարողներ: Փառատոնը երեւան հանեց լավագույններին, որոնք էլ արժանացան ժյուրիի սահմանած մրցանակներին: Փառատոնի հատուկ մրցանակը բաժին հասավ Ստեփանակերտի Հակոբ Գյուրջյանի անվան արվեստի դպրոցին:

Եզրափակիչ համերգը դիտելու էին եկել նաեւ ԼՂՀ ԱԺ նախագահ Օլեգ Եսայանը, ԼՂՀ վարչապետ Ժիրայր Պողոսյանը, Հայ առաքելական եկեղեցու Արցախյան թեմի առաջնորդ Պարգեւ եպս. Մարտիրոսյանը, ԼՂՀ կառավարության անդամներ: Համերգի վերջում հնչեցին շնորհակալական խոսքեր՝ ուղղված մրցույթ-փառատոնի կազմակերպիչներին: Ի նշան ջերմ գնահատանքի, ժյուրիի նախագահ, բելգիահայ բարերար Հովհաննես Անաստասյանը յուրաքանչյուր նվիրեց Ստեփանակերտի երաժշտարվեստի օջախներին: Որոշվեց Արցախի շնորհալի պատանիների կատարմամբ առաջիկայում նույն ծրագրով համերգ կազմակերպել նաեւ Երեւանում:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Թումանյանին նվիրված միջոցառում դպրոցում

Նա մեզ հետ է օրորոցային տարիից: Նրա պարզ ու խորունկ մտքերով են մեզ մեծացնում մեր մայրերը: Առասպելներ ու հեքիաթներ է պատմում մեզ, ընծայում իր աշխարհի թովիչ պատկերները, մեր ժողովրդի պատմության դրվագները, իմաստուն պատվիրանները: Եվ այսպես բոլոր սերունդների հետ գալիս է, ճանապարհում ու ետ դառնում...

Այս միտքն էր ցերեկույթ-միջոցառման հիմքում, որ մեծ լռեցու ծննդյան 130-ամյակի առթիվ կազմակերպել էին Էջմիածին քաղաքի Ռ. Պասկանյանի անվան միջնակարգ դպրոցի գրական եւ պատմության խմբակների ղեկավարները (Լ. Հայրապետյան, Ա. Տեր-Միքայելյան), դպրոցի հայոց լեզվի եւ գրականության ուսուցիչները: Ցերեկույթը վարող երկու բարձր դասարանցիներ բեմ էին հրավիրում մերթ չորրորդ դասարանցիներին (դասվար՝ Ա. Քաքայան), մերթ յոթերորդցիներին (գրականության ու լեզվի ուսուցիչ՝ Լ. Ասլանյան), մերթ մյուս դասարանցիներին, որոնք դահլիճը հագեցնում էին բանաստեղծի խոսքերով: Գրական բաժինը ընդմիջվում էր նաեւ գրողի խոսքերով ստեղծված երգերով:

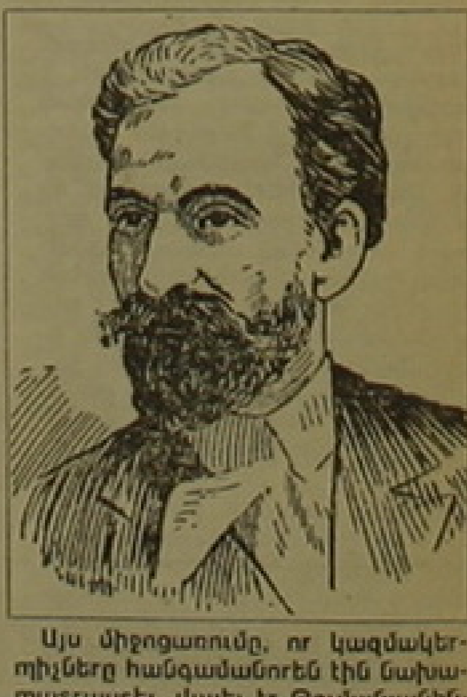

Այս միջոցառումը, որ կազմակերպիչները հանգամանորեն էին նախապատրաստել, վայել էր Թումանյանին: Այս էր նաեւ դպրոցի տնօրեն Վարուժան Հայրապետյանի եզրափակիչ ու գնահատանքի խոսքը:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ
Էջմիածին

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մարզական

ՀԵԾԱՆՎԱՅԻՆ ՍՊՈՐՏ

Բազմօրյա խճուղայինը մեկնարկեց

Անցյալ տարի, տեւական ընդմիջումից հետո, անցկացվեց բազմօրյա խճուղային հեծանվավազքի Հայաստանի առաջնությունը: Եվ ահա, երեկ կրկին մեր խճուղայինները ելան մեկնարկի. ընթանում է հանրապետության հերթական առաջնությունը: Մրցումները կանցկացվեն 5 փուլով, որոնց ընդհանուր երկարությունը համարյա 500 կմ է: Առաջնությանը մասնակցում են 43 հեծանվորդներ, իսկ հաշվարկ կանցկացվի երեք տարիքային խմբով: Իհարկե, այս մրցումները շատ օգտակար կլինեն մեր հանրապետության երիտասարդ հեծանվորդների համար:

Առաջնության մասնակիցներն առաջին օրը մրցեցին 25 կմ անհատական վազքում՝ Էջմիածին-Ակնա լիճ-Էջմիածին մրցուղով, որի երկարությունը 25 կմ էր: Ուժեղ մրցակցությունը, հիանալի եղանակը նպաստեցին, որպեսզի մասնակիցները բարձր արդյունքներ ցույց տան: 32 րոպե 40 վայրկյան ժամանակով փուլի հաղթող դարձավ Արմեն Գյոզալյանը (Երեւան, ֆիզկուլտուրայի ինստիտուտ): Երկրորդ տեղը գրավեց նրա թիմակից Արսեն Ղազարյանը (32.45), երրորդը Արմավիրի ներկայացուցիչ Վազգեն Ղուլիջանյանը (33.03): Աչքի ընկան նաեւ Դմիտրի Դյակովը («Աշխատանքային հերթափոխ»), Վիկտոր Ավետիսյանը, Վահագն Կարապետյանը, Մայիս Սարոյանը (երեքն էլ «Հայաստան» մարզական միություն), որոնք առաջին անգամ լրացրեցին սպորտի վարպետի նորման ցույց տալով համապատասխանաբար 33.22, 33.25, 33.33, 34.00 ժամանակ: Ավելացնենք, որ առաջին երեք հեծանվորդները ֆիզիկական կուլտուրայի ինստիտուտի ուսանողներ են:

Այսօր կանցկացվի երկրորդ փուլը: Առաջնության մասնակիցներն իրենց հարաբերությունները կորոշեն Փարաքար-Արմավիր-Բաղրամյան-Փարաքար 120 կմ երկարություն ունեցող խմբակային հեծանվավազքում:

Ավելացնենք, որ առաջնությունում հաջող հանդես եկած մարզիկներն իրավունք կստանան մասնակցելու մայիսի 9-ից Իրանում սկսվող ավանդական միջազգային բազմօրյա հեծանվավազքին: Իսկ մեր ուժեղագույնները դրանից հետո հանդես կգան աշխարհի գավաթի խաղարկության հերթական փուլում:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Երիտասարդները զոռեցին չեմպիոններին

Օլիմպիական հերթափոխի մարզադպրոցում անցկացվեց ազատ ոճի ըմբշամարտի Հայաստանի երիտասարդական առաջնությունը: Հանրապետության մարզերի 120 ըմբիշներ վիճարկեցին հաղթողի կոչումը 9 քաշային կարգերում: Առաջնությունում հանդես եկան երիտասարդական ու պատանեկան տարբեր միջազգային մրցումների հաղթողներ ու մրցանակակիրներ: Երկու օր տեւած մրցապայքարը ցույց տվեց, որ մեր երիտասարդ ազատոճայինները բարձրացրել են իրենց մակարդակը եւ կարելի է նրանցից նոր հաջողություններ ակնկալել:

Ահա թե ըստ քաշային կարգերի ովքեր դարձան Հայաստանի չեմպիոններ. 50 կգ՝ Արարատ Սարգսյան (Վանաձոր), 54 կգ՝ Ժիրայր Հովհաննիսյան (Վանաձոր), 58 կգ՝ Մարտին Բերբերյան (Երեւան, ՖԻՄԱ, ԸՀՄ), 63 կգ՝ Հակոբ Ավետիսյան (Գյումրի), 69 կգ՝ Արթուր Ղազարյան (Արտաշատ), 76 կգ՝ Բագրատունի Բարսեղյան (Երեւան, ՖԻՄԱ, ԸՀՄ), 85 կգ՝ Գեւորգ Մելքոնյան (Գյումրի), 97 կգ՝ Սամվել Հարությունյան (Վանաձոր), 130 կգ՝ Գերասիմ Բաղդասարյան (Երեւան, ՖԻՄԱ, ԸՀՄ): Ցավոք, մրցագորգ չէր ելել մեր ճանրհայի, հեռանկարային ծանրքաշային ըմբիշներից մեկը՝ Արեն Ղումաշյանը (Վանաձոր): Հայաստանի գավաթակիր այս մարզիկին մասնագետները մեծ ապագա են գուշակում, եւ նման ստուգատեսներին չմասնակցելը բացասաբար կանդրադառնա նրա պատրաստականության վրա:

Այժմ մեր երիտասարդ ազատոճայիններին նոր մցումներ են սպասում: Ընդամենը 10 օր հետո հանրապետության հավաքականը կմեկնի Իրան՝ մասնակցելու ավանդական միջազգային մրցումներին: Իսկ հունիս ամսին մեր ուժեղագույնները կմեկնեն Ռիգա, որտեղ հանդես կգան Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում:

Աշխարհի չեմպիոնը Իսպանիայի հավաքականն է

Նիգերիայում ավարտվեց աշխարհի մինչեւ 20 տարեկան ֆուտբոլիստների հերթական առաջնությունը:

Կիսաեզրափակիչ խաղերից մեկում Իսպանիայի հավաքականը 3-1 հաշվով հաղթեց Մալիի հավաքականին, մյուսում առաջնության հյտնություն ճապոնացիներն առավելության հասան ուրուգվայցիների նկատմամբ 2-1:

Վճռական հանդիպումն ընթացավ Իսպանիայի երիտասարդ ֆուտբոլիստների առավելությամբ: Նրանք 4-0 հաշվով պարտության մատնեցին ճապոնացիներին եւ առաջին անգամ նվաճեցին աշխարհի չեմպիոնի կոչումը: Հանդիպման հերոսը դարձավ Իսպանիայի հավաքականի հարձակվող Պաբլո Գոնսալեսը, որն առաջին երկու գոլերը խփեց մրցակցի դարպասը (14-րդ եւ 33-րդ րոպեներին):

Երրորդ տեղի համար խաղում Մալիի հավաքականը 1-0 հաշվով հաղթեց Ուրուգվայի ընտրանուն: Միակ գոլը խփեց Կեյտան (30):

Այսպիսով, այս տարիքային խմբի ֆուտբոլիստների աշխարհի առաջնությունների պատմության մեջ առաջին անգամ հարավամերիկյան երկրների հավաքականները մրցանակային տեղ չգրավեցին: Հատկապես ցավալին էին աշխարհի եռակի չեմպիոններ բրազիլացիների եւ կրկնակի չեմպիոններ արգենտինացիների անհաջողությունները:

Սամփրասի նոր նվաճումը

Ամերիկացի Փիթ Սամփրասը 6-րդ տարին անընդմեջ ճանաչվել է տարվա լավագույն թենիսիստ: Դրանով իսկ նա յուրահատուկ ռեկորդ է սահմանել («միայն» 5 անգամ է աշխարհում լավագույնը ճանաչվել հանրահայտ շվեդ Բյոռն Բորգը): Ցավոք, վերջին շրջանում Սամփրասը վնասվածքի պատճառով հանդես չի գալիս մրցաշարերում:

Լավագույն զույգ է համարվել Պոլ Հաարհուս-Յակոբ Էլթինգ երկյակը (Հոլանդիա): Մրցանակները մրցանակակիրներին է հանձնվել Մոնտե Կառլոյում:

Կուերտենը հաղթում է Մոնտե Կառլոյում

Այստեղ ավարտվեց «Մերսեդես սուպեր-9» շարքի հերթական մրցաշարը: Գլխավոր մրցանակը վիճարկեցին բրազիլացի Գուստավո Կուերտենն եւ չիլիացի Մարսելո Ռիոսը (կիսաեզրափակիչում Ռիոսը 6-4, 3-6, 6-2 հաշվով հաղթել էր ֆրանսիացի Ժերոմ Գոլմարին, իսկ Կուերտենը, 3-6, 6-3, 6-4 հաշվով իսպանացի Ֆելիս Մանտիլյային):

Վճռական հանդիպման առաջին խաղափուլը շահեց Կուերտենը 6-4, իսկ երկրորդում, երբ հաշիվը 2-1 էր նրա օգտին, վնասվածքի պատճառով Ռիոսը հրաժարվեց մրցապայքարից: Մոնտե Կառլոյի մրցաշարի հաղթող դարձավ բրազիլացի թենիսիստը:

ԼՈՒՐԵՐ

Ներկայացուցչական մրցումներ

Հավաքական թիմերի հանրապետական կենտրոնում տեղի ունեցավ ակրոբատիկայի Հայաստանի հերթական առաջնությունը: Մրցումներին մասնակցեցին Երեւանի, Գյումրիի եւ Վանաձորի 85 մարզիկ-մարզուհիներ: Ահա թե ովքեր նվաճեցին հանրապետության չեմպիոնների կոչումներն առանձին մրցաձեւերում. ցատկեր՝ Սուրեն Լաքոյան (Երեւան), Նունե Իգմիրյան (Վանաձոր), կանանց զույգեր՝ Սաթենիկ Խաչատրյան-Արաքսյա Գեւորգյան (Երեւան), եռյակներ՝ Լիանա Սուքիասյան-Միրարփի Սահակյան-Սոֆյա Մելքոնյան (Երեւան), խառը զույգեր՝ Անի Մարտիրոսյան-Ալեքսան Ներսիսյան (Երեւան), տղամարդկանց զույգեր՝ Արմեն Հովսեփյան-Անդրանիկ Դարբինյան (Երեւան), քառյակներ՝ Հովհաննես Մկրտչյան-Արթուր Սուքիասյան-Արթուր Մարտիրոսյան-Կարապետ Խաչատրյան (Գյումրի):

Առջեւում հանրապետական առաջնությունն է

Գեղարվեստական մարմնամարզության Երեւանի առաջնությունում ուժեղագույններին որոշեցին մեր նազելիները: Սպորտի վարպետի ծրագրով մրցող մարզուհիների պայքարում չեմպիոնուհու կոչումը նվաճեց Կարինե Խաչատրյանը (հավաքական թիմերի հանրապետական կենտրոն): Կրտսեր սպորտի վարպետի ծրագրով հանդես եկած մարմնամարզուհիներից հաղթող դարձավ Տաթեւիկ Եղիազարյանը (Արաբկիրի համայնք), իսկ ամենակրտսերների՝ առաջին կարգայինների մրցումները հաջողություն բերեցին Արփինե Պողոսյանին (Կենտրոն համայնք): Թիմային մրցավեճում ուժեղագույնի կոչումը նվաճեցին հավաքական թիմերի հանրապետական կենտրոնի մարմնամարզուհիները, երկրորդ եւ երրորդ մրցանակակիրներ դարձան համապատասխանաբար Կենտրոն-1 եւ Արաբկիր-1 թիմերի ներկայացուցիչները: Այժմ մայրաքաղաքի ուժեղագույն մարզուհիները նախապատրաստվում են մայիսի սկզբին անցկացվելիք հանրապետական առաջնությանը:

Արտասահմանցիներից լավագույնը Արվիդաս Սաբոնիսն է

Լիտվացի հանրահայտ մարզիկ Արվիդաս Սաբոնիսը Բասկետբոլի ազգային ասոցիացիայում (NBA) 90-ական թվականներին հանդես եկած արտասահմանցի լավագույն խաղացող է ճանաչվել: Սա հայտնի է դարձել Ինտերնետի ցանցով անցկացված հարցման արդյունքներն ամփոփելուց հետո: 3980 մարզասերների ավելի քան 27 տոկոսն իր ձայնը տվել է «Պորտլենդի» կենտրոնական Սաբոնիսին: Հարցման արդյունքներով երկրորդն է ճանաչվել խորվաթ Դրաժեն Պետրովիչը, երրորդը՝ հարավսլավացի Տոնի Կուկոչը:

ԲԱԺԻՆԸ ՎԱՐՈՒՄ Է
ՈԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

ԽԱՉԲԱՌ

Նախորդ համարում տպագրված մրցանակային խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Ավլոս: 2. Նովիկով: 3. Սեֆյան: 4. Բալֆիս: 5. Յակովլեւ: 6. Թերեք: 10. Բոմարշե: 11. Սերապիս: 15. Բորան: 16. Ամոքեր: 17. Արխազ: 18. Սուտակ: 23. Քվազար: 24. Ռոսլին: 25. Կաղամբ: 29. Բուխենվալդ: 30. Բուրջայան: 32. Գառագաշ: 33. Յակուլով: 35. «Ջեմմա»: 36. Անտիկ: 38. Արլեր: 39. Սեպիա: 45. Նշանման: 46. Սամույր: 47. Սիբիլա: 51. Ռոդեն: 52. Մալաումե: 53. Արոգի: 54. Մծբին: 55. Սելեւկիա: 56. Հինդի: 60. Վրասան: 61. Շինշիլա: 64. Ակացիա: 65. Օրփեոս: 67. Օթելո: 68. Հայնե:

Հորիզոնական

7. Էվրոս: 8. Ռենան: 9. Պատեն: 12. Կորվին: 13. «Այախս»: 14. Գոբլեն: 19. Գոլան: 20. Հոֆման: 21. Սոբոլեւ: 22. Սապլոր: 26. Վարշավա: 27. Մելքոնյան: 28. Կապիտան: 31. Ազգուր: 34. Բոլաս: 37. Շամիրամ: 40. Բեռնար: 41. Բոդլեր: 42. Անաբար: 43. Բուրվառ: 44. Ամիրոն: 47. Սիենիտ: 48. Բալասան: 49. Ռաբլե: 50. Կարբի: 57. Շողակաթ: 58. «Շղթայվածը»: 59. Ալբենիս: 62. Կեռան: 63. Գրացիա: 65. Օսիրիս: 66. Նեւադա: 69. Ամերիկոս: 70. Գամֆիռ: 71. Նշտարիկ: 72. Ալդան: 73. Սիմոն: 74. Իլենի:

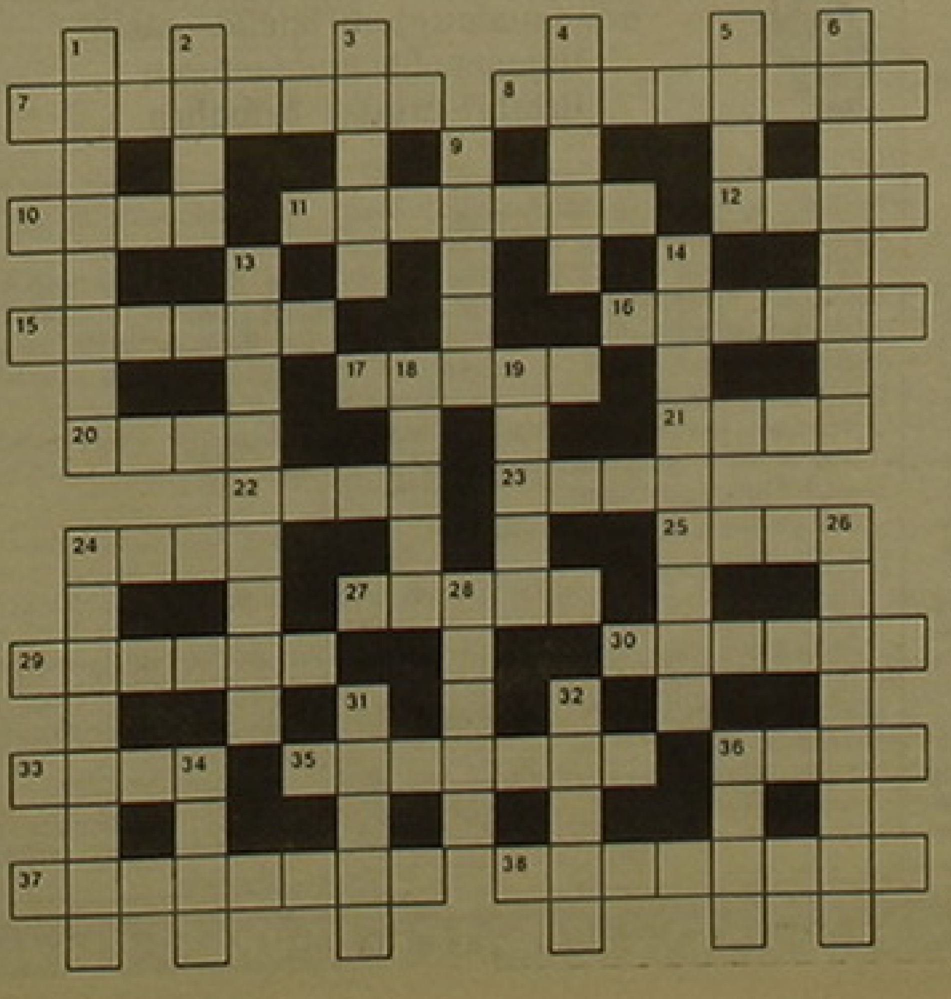

Ուղղահայաց

1. Վերածննդի դարաշրջանի աշխարհիկ երաժշտական-բանաստեղծական ժանր: 2. Սահմեդականների հոգեւոր առաջնորդ: 3. Շուշանազգի սոխուկավոր բազմամյա բույս, օգտագործվում է որպես համեմունք: 4. Ռուսկան շուն, ֆերծե: 5. Հնում կանանց եւ տղամարդկանց երկար վերնազգեստ: 6. Հայ ճարտարապետ, Երեւանի մետրոպոլիտենի «Լենինի հրապարակ» կայարանի նախագծի հեղինակը: 9. Հերոս քաղաք Ուկրաինայում: 13. Սպիտակ գույնի երանգը: 14. Լատինաամերիկյան պեսություն: 18. Հռահալոց: 19. Ասորեստանի մայրաքաղաքը: 24. Պետություն Հարավային Ամերիկայում: 26. Նշանավոր տոհմի պասկանող անձ: 28. Ղափնազգի մշտադալար, անուշահոտ տերեւներով թուփ: 31. Գետ Հայաստանում: 32. Հայազգի շվեյցարացի բանաստեղծ, թարգմանիչ: 34. Պորտուգալացի ծովագնաց, գլխավորել է Հնդկաստանի ծովային ճանապարհը հայտնաբերող արշավախումբը: 36. Հայաստան քաղաք Հնդկաստանում:

Հորիզոնական

7. Մանկական սուր վարակիչ հիվանդություն: 8. Վայրենի, աղյունարբու, վայրագ: 10. Կշռի միավոր: 11. Անլուծելի, կնճռոտ խնդրի լուծում գտնելու իմաստով արտահայտություն «... հանգույց»: 12. Հայ սովետական գրող, գրականագետ: 15. Գյուղ Հայաստանում, Բարգուշատի լեռնաշղթայի ստորոտում: 16. Հայ դերասանուհի, բեմ է բարձրացել Կ. Պոլսի «Արեւելյան թատրոնում»: 17. Քաղաք Կիլիկիայում: 20. Փաթաթվող ու մագլցող բույսերի ընդհանուր անվանումը: 21. Գյուղատնտեսական գործիք: 22. Հայ նահապետ: 23. Մրցոլորտում պատունակվող իներտ գազ: 24. Երկրաչափական մարմին: 25. Արդանի փաթեթավորման եւ տեղափոխման համար օգտագործվող իր: 27. Պատմական մարզ Գերմանիայի հարավ-արեւմուտքում: 29. Ասխանազյան թագավորության հիմնադիրը ... Սկայորդի: 30. Կոկորդի սուր վարակիչ հիվանդություն: 33. Երեւանում լույս տեսնող հայտարարությունների թերթ: 35. Ամերիկյան քաղաքական-պետական գործիչ: 36. Տափաստաններում եւ կիսաանապատներում ապրող, աղավնու մեծության թռչուն: 37. Պետություն Կենտրոնական եւ Արեւելյան Ասիայում: 38. Հայ սովետական նկարիչ, «11-րդ բանակի մուտքը Երեւան» հայտնի կտավի հեղինակը:

Կազմեց Ֆ. ՄԻՆԱՍՅԱՆԸ

Մրցանակային հաջորդ խաչբառը կտպագրվի «Ազգի» մայիսի 1-ի համարում:
Փորձե՛ք լուծել, եւ արժեքավոր մրցանակը Ձե՛րն է:

digitised by A.R.A.R.@

ԵՐԵՎԱՆ

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կազմը հայտնի է, նախագահն՝ անհայտ

Սկիզբը էջ 1

Միջազգային կազմակերպությունները եւ դիտորդները մեր ընտրական օրենսգրքի մասին իրենց եզրակացությունն արձագրելիս ամենամեծ թերությունը համարել էին ընտրարշավի ընթացքում հանձնաժողովների փոփոխությունը: Ուղղելու համար սույն բացթողումը, կուսակցություններն առաջնորդվեցին փորձված թանն առավել նախընտրելի է, քան անփորձ մածունը սկզբունքով: Նախորդ ԿԸՀ անդամներից յոթը կշարունակեն իրենց աշխատանքը եւ նրանց հետ 95-96 թթ. ԿԸՀ մեկ անդամ՝ Վահան Ասլանյանը: Կենտրոնական ընտրական նոր հանձնաժողովը 60 տոկոսով պահպանեց իր կազմը: Կառավարության երեք անդամներից երկուսը փորձառու են, մասնակցել են նախորդ ընտրահանձնաժողովներին. Արմենուհի Զոհրաբյան (ՀՀ ԿԸՀ քարտուղար), Վահան Ասլանյան (Երեւանի քաղաքապետարանի գործերի կառավարման վարչության պետ): Երրորդը Արտակ Սահրադյանն է (ՀՀ սոցիալական ապահովության նախարարության աշխատանքի եւ սոցիալական հետազոտությունների ազգային ինստիտուտի տնօրեն):

ՀՀՇ-ն առաջադրել է Ռուբեն Մանուկյանին, ԱԺՄ-ն՝ Վահե Վարսամյանին, «Հայրենիք» դաշինքը՝ Արմեն Խոջոյանին, ՀՅԴ-ն՝ Համլետ Աբրահամյանին, Հայկոմկուսը՝ Վանյա Մխիթարյանին, ԱԻՄ-ը՝ Սիլվա Մարկոսյանին, «Շամիրամը»՝ Ռուբեն Հովհաննիսյանին, «Հզոր հայրենիքը»՝ Սերգեյ Պողոսյանին, «Օրինաց երկիրը»՝ Արտաշես Ավոյանին, «Միասնությունն», ըստ ամենայնի, կառաջադրի Աշոտ Սահակյանին (ՀԺԿ): Այսօր Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի այս կազմը կընտրի իր նախագահին, նախագահի ընտրությունը վճռորոշ է քաղաքական ուժերի համար: Նախագահ պետք է ընտրվի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, ուստի նախագահի կուսակցական կամ քաղաքական պատկանելությունից ակնհայտ կդառնա, թե մայիսի 30-ի ընտրություններին որ քաղաքական եւ իշխանական ուժերն են մարտավարական դաշինք կազմել: Այդ մարտավարական դաշինքը անպատկերացնելի է առանց կառավարության կողմից առաջադրված անդամների. իշխանության որ թեւին հարեն կառավարության նշանակած անդամները, այդ թեւի համակիր կուսակցություններն էլ կհավակնեն լուրջ դերակատարության ոչ միայն խորհրդարանական ընտրություններում:

Այսօր, ժամը 12:00-24:00-ն, Ընտրական օրենսգրքի պահանջի համաձայն, նոր ԿԸՀ-ն պետք է ընտրի հանձնաժողովի նախագահին, տեղակալին եւ քարտուղարին: Եթե նշված ժամկետում պարզ մեծամասնությամբ ընտրություն չկայացվի, հանձնաժողովի ղեկավարությունը կնշանակվի կառավարության կողմից: Կարծում ենք, հանձնաժողովի կազմն արդեն վկայում է, որ ղեկավարության ընտրությունը կռվախնձոր չի դառնա: Հիշեցնենք, որ մայիսի 30-ի խորհրդարանական ընտրություններից հետո, նոյեմբերի 10-ին նախատեսվում են տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ, իսկ նոր դարաշրջանում արդեն նախագահական: Հանձնաժողովներում անդամներ ունենալու խնդիրը վճռորոշ է ոչ միայն համամասնական, այլեւ մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրվող թեկնածուների համար: Արդեն շատ կուսակցությունների գրասենյակներում սկսվել են տեղամասային հանձնաժողովներում իրենց տեղերի վերաբաշխումը եւ մարտավարական գործընկերների որոնումը: Մարտավարական գործընկերներ որոնողների հայացքները հիմնականում ուղղվում են «Հզոր հայրենիք» եւ «Օրինաց երկիր» կուսակցություններին, որոնք մեծամասնական 75 ընտրակարգերից ընդամենը 15-20 տոկոսում ունեն իրենց առաջադրած կամ պաշտպանած թեկնածուները: Ընտրություններն ամեն դեպքում մնում են քաղաքական մեծ ու փոքր համաձայնությունների արդյունք:

«Անփութություն եւ բացահայտ կեղծիք»՝ ըստ Ֆիլարետ Բերիկյանի

Նախորդ ԿԸՀ նիստը, որն արդեն պատմության էջերում է, ավարտեց նաեւ ստորագրահավաքի արդյունքները ստուգելու բավական տքնաջան եւ անշնորհակալ աշխատանքը: Աշխատանքի աղը զեկուցող Ֆիլարետ Բերիկյանի (ԱԺՄ) որակումն էր, համաձայն որի, ամենամեծ անվավեր ստորագրություններ հայտնաբերվել են երկու ավանդական կուսակցությունների՝ ՀՅԴ (360 անվավեր եւ 5 պաշտոնաթերթիկներում ընդհանուր թվով 160 բացակա ստորագրություն) եւ ՀՌԱԿ (370 անվավեր) պաշտոնաթերթիկներում: Ֆիլարետ Բերիկյանը պնդում էր, որ եթե ՀՅԴ-ի դեպքում անվավեր ստորագրությունների հիմնական մասն անփութությունից է ծնված, ապա ՀՌԱԿ-ի դեպքում «բացահայտ կեղծիքից»: «Բացահայտ կեղծիք» ասելով Ֆիլարետ Բերիկյանը նկատի ուներ նույն հերթականությամբ մի քանի կուսակցությունների պաշտոնաթերթիկներում առկա տվյալները: Ըստ որում, այդ նույն հերթականությունն, ըստ նրա, առկա էր «Միասնություն» եւ «Կոմունիստական եւ սոցիալիստական կուսակցությունների միություն» դաշինքների եւ ՀՌԱԿ-ի պաշտոնաթերթիկներում: Քաղաքական համակրանք-հակակրանքի նախընտրական պոռթկում: Այն էլ՝ բերիկյանական:

Հայաստանում վերաձեւավորվում է նոր նախարարություն

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հավաստի աղբյուրներից հայտնի դարձավ Հայաստանի կառավարության կառուցվածքի նախապատրաստվող փոփոխության մասին, համաձայն որի ՀՀ փոստի եւ հեռահաղորդակցության նախարարությունը միավորվում է տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության վարչության հետ, կազմելով նոր՝ կապի եւ ինֆորմատիզացիայի նախարարություն: Նախարարության կանոնադրությամբ մասնավորապես նախատեսվում է, որ այն «իր իրավասության շրջանակներում սահմանում է կապի եւ ինֆորմատիզացիայի ծառայությունների հիմնական տեսակների սակագները»:

Դեռեւս պարզ չէ, թե ինչպես է նորաստեղծ նախարարությունը վերահսկելու տեղեկատվության ոլորտը, մասնավորապես լրատվամիջոցների գործունեությունը, եւ ինչ սակագների մասին է խոսքը: Մտավախություն կա, որ լրատվամիջոցները կարող են դիտարկվել որպես «ինֆորմատիզացիայի ծառայություններ» մատուցողներ, որոնք դրա դիմաց կպարտավորվեն համապատասխան վճարումներ կատարել՝ համաձայն նախարարության կողմից սահմանված սակագների:

Հիշեցնենք, որ մոտ մեկ տարի առաջ նախարարությունը նույնպես անվանափոխվեց. անվանումից հանվեց «կապ» բառը, ինչը, հավանաբար, հետեւանք էր «Արմենտելին» տրված լիցենզիայի, որը վերջինին տրամադրում էր կապի մենաշնորհ, ինչը կտրուկ նվազեցրեց կառավարության՝ կապի ոլորտի վերահսկման հետ կապված իրավասությունները:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը (ՀԱՀ) սկսում է 1999-2000 ուսումնական տարվա ընդունելությունը **մագիստրոսի կոչում** շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԱԿԱՅԻՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերենի իմացությունը պարտադիր է:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է **մայիսի 7-ը, ժ. 15^{00}**:

Տեղեկությունների համար դիմել
Մարշալ Բաղրամյան 40,
Ընդունելության գրասենյակ (19)

Հեռ. 27-16-29

BULVINOS **Bulvinos Chemicals LLC**

JOB OPENING!

Following positions are available now.
Prospective candidates can apply with their CV-s, photograph and 2 references to Tekeyan Centre from Monday 26/4 to Wednesday 28/4 - afternoon, 4-6 pm. Tel: 480201, 480171

Advertisement & PR Officer.

Requirement: Excellent knowledge of English, Russian & Armenian, written as well as spoken. Outwardly character, presentable personality with organizational skills. Previous experience in PR field is a must.

Chemical Marketing Officer.

Requirement: Good knowledge of English and Russian, written as well as spoken.
Chemical or medical background, ready to travel, with responsible and self-motivated attitude.

Research and Development Chemist.

Requirement: Good knowledge of English, written as well as spoken, for communication and study of chemical literature. Chemical or medical background. Be able to work in a team.

For all 3 positions excellent remuneration for the right candidate.

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի Հայաստանի մասնաճյուղ Արեւելք-Արեւելք ծրագիրը

հայտարարում է Հայաստանում սոցիալ-մշակութային եւ գիտական ոլորտի հավաքի (սեմինար, գիտաժողով, գործնական պարապմունքներ եւ այլն) կազմակերպման մրցույթ, որոնք կանցկացվեն աշնան ամիսներին:

Արեւելք-արեւելք ծրագրի հիմնական խնդիրն է Արեւելյան Եվրոպայի եւ նախկին Խորհրդային Միության երկրների միջեւ հարթել համագործակցության եւ հաղորդակցության նոր ճանապարհներ, որոնք հնարավորություն կտան բացահայտել անցումային շրջանին հատուկ ընդհանուր խնդիրներն ու մշակել հնարավոր լուծման տարբերակներ:

Մրցույթին կարող են մասնակցել կազմակերպություններ եւ անհատներ, որոնց ծրագրի առաջարկները կհամապատասխանեն Արեւելք-արեւելք ծրագրի հիմնական խնդրին:

Առաջարկվող ծրագրի բյուջեն չպետք է գերազանցի 15.000 ամերիկյան դոլարը:

Անհրաժեշտ է ներկայացնել ծրագրի անգլերեն եւ հայերեն/ռուսերեն տարբերակները:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 1999 թ. հունիսի 26-ը, ժամը 17:00-ն:

Դիմումների ձեւերը կարելի է ստանալ Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի Հայաստանի մասնաճյուղի գրասենյակում:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել՝

Այգեձորի 53 բ
Հեռ. 27 21 19, 271713, 151088

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

27 ապրիլ

9.00 Հայլուր
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
11.10 Հիփ շքերթ
11.45 Արտակարգ ալիք
11.55 Արեւիկ
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին («Միր»)
17.00 Հայլուր
17.20 Տունտունիկ
17.40 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
18.30 Հեռուստալոտո
19.00 Ընտրարշավ
Արբանյակային հեռարձակմամբ
19.00 Գ/Ֆ «Որտե՞ղ էիր, մարդ Աստծո» (2-րդ մաս)
20.10 Կարճամետրաժ ֆիլմ «Շրջներկ թիվ 4»
21.00 Հայլուր
21.30 1 լուր
21.45 Այսօր
22.10 Գ/Ֆ «Հրապարակման ենթակա չէ»
23.40 Հենց այնպես
00.00 Հայլուր
00.15 Արտակարգ ալիք

09.00 Տոմար
11.00 Գ/Ֆ «Օնասիս» (2-րդ մաս)
19.00 Մուլտեր
19.30 Սուրհանդակ
19.50 Գ/Ֆ «Վարձու ընտանիք»
21.15 Հրապարակ
21.30 Հրապարակ
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Ձեր խնդրանքով. «Թափառական երաժիշտներ-97 թ.»
22.35 Ռիսկի գործոն (1-ին հաղորդում)
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Անդորր
00.05 Մի անգամ
00.10 Խուժան ալիք
00.30 Ի դեպ
00.55 Գիշերային կինոսրահ. գ/ֆ «Մարմինը կհանձնվի հողին, իսկ միջմանը կերգի»
02.30 Սուրհանդակ

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Հանուն սիրո»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ոստիկանություն»
16.45 Երջանիկ դիպված
17.30 ...Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալ «Հանուն սիրո»
19.00 Նորություններ
19.15 Գուշակիր մեղեդին
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.15 Թեմա
20.55 է. Ռադզինսկի «Ռուսական խռովության արյունն ու ուրվականները»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45 Գ/Ֆ «Թագավորական որս (1-ին եւ 2-րդ մաս, ռեժ. Վ. Մելնիկով, դերերում Ն. Երյոմենկո, Ա. Կրյուչկովա)
01.05 Թերեւս
01.25 Գ/Ֆ «Դավաճանություն ընդդեմ վախի» (դերերում Դ. Վ. Դեւիս, Վ. Խուռտ, է. Լոուրի. Կանադա, 1996 թ.)

РТР

8.00, 10.45 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորի շուրթերին
8.35 Ճանապարհ առանց վտանգի
8.45 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների օրագիր»
10.15 Հերթապահ բաժանմունք
10.45 Հեռուստախանութ
11.00 Ապրանքներ փոստով
11.10 Սերիալ «Միլեդի»
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.50 Լուրեր
12.35 Սերիալ «Մութ ջունգլիների գաղտնիքները»
15.30 Սերիալ երեխաների համար «Հրաշագործը»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.15 Երաժշտություն, երաժշտություն...
17.25 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշտարակ
19.00 Հոմեոպաթիա եւ առողջություն
19.05 Գ/Ֆ «Թատրոն» (2-րդ մաս)
20.25 Սերիալ «Միստր Բին սեւ օձը»
21.40 Մանրամասներ
21.55 «Անշլագը» ներկայացնում է
22.30 Իոսիֆ Կոբզոնը «Հրաժեշտ պետությանը» ֆիլմում (1-ին, 2-րդ մաս)
00.30 Ուրմաս Օտտը... հետ

«ՍՓՅՈՒՌ». ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ: Հեռախոսներ 569393, 581351

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1038 Տպաքանակը՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության՝ 26. 04. 1999 Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@